

ISSN 2300-4207

26.10.2021 r. nr 22/223 rok XXXI

Nakład 5 000 egzemplarzy

DWUTYGODNIK SUWALSKI

*Garść ziemi wezmę i klękę u proga
Cmentarnej bramy w dniu onym żałoby,
I wołać będę: o, proście wy Boga
O wielkie groby!*

Maria Konopnicka „W zaduszny dzień”



>> „SUWAŁSZCZYZNA” MA 70 LAT

Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna” obchodzi jubileusz 70-lecia działalności. W Suwalskim Ośrodku Kultury odbyło się jubileuszowe spotkanie i koncert zespołu, który koncertuje od 1951 r. Były gratulacje, życzenia, kwiaty, medale i odznaczenia oraz spotkania osób, które tworzyły zespół w różnych latach. Było historycznie i dostojnie, wzruszająco i humorystycznie, a przede wszystkim muzycznie i tanecznie. Byli też goście, w tym m.in. poseł Jarosław Zieliński, wojewoda Bohdan Paszkowski, prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomiec z licznym gronem radnych.

Odnaczenia i medale otrzymały osoby związane z „Suwalszczyzną”: Maria Jolanta Lauryn, Marian Szaryński, Aleksander Witkowski, Krzysztof Krzesicki oraz Seniorzy Zespołu. A na zakończenie ZPiT „Suwalszczyzna” zaprezentowała koncert „Na skrzydłach tańca”, w którym znalazły się m.in. mazur, wiązanka tańców lubelskich, kujawiak z oberkiem, solo kapeli i fragment tańców suwalskich. A na finał liczni widzowie obejrzeli występ pokoleń ZPiT „Suwalszczyzna”.



Maria Jolanta Lauryn otrzymała Złoty Krzyż Zasługi



Wyróżniono również seniorów Zespołu Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”

Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna” to jeden z najstarszych zespołów folklorystycznych w Polsce. Laureat prestiżowej Nagrody Podlaska Marka, nagrody Prezydenta Suwałk Włóczęga Jaćwingów oraz medali Zasłużony dla Miasta Suwałk. Z powodzeniem zespół rekonstruuje suwalskie tradycje taneczne, animuje lokalną społeczność, koncertuje w kraju i za granicą. Udanie promuje lokalne dziedzictwo kulturowe, tradycje Suwałk i regionu. Zespół jest lokalnym symbolem tradycji. Nie ma chyba w Suwałkach rodziny, która nie miałaby w swoim gronie byłego tancerza, śpiewaka czy muzyka z ZPiT „Suwalszczyzna”. Dzisiaj „Suwalszczyzna” to wielopokoleniowy zespół tańczących i śpiewających artystów oraz orkiestra Zespołu – razem blisko 100 osób połączonych wspólną pasją.

Więcej o ZPiT „Suwalszczyzna” w następnym wydaniu „DTS”.



Kujawiak z oberkiem w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”

>> OSCAR W SUWAŁKACH

Najcenniejszą nagrodę filmową czyli statuetkę Oscara oraz szablę ojca Andrzeja Wajdy obejrzeć można w suwalskim Muzeum Okręgowym na wystawie poświęconej życiu i twórczości pochodzącego z Suwałk, jednego z najwybitniejszych polskich reżyserów. W jej otwarciu uczestniczyli m.in. były prezydent RP Bronisław Komorowski wraz z małżonką, Krystyna Zachwatowicz-Wajda – żona reżysera, prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz z zastępcą Romanem Rynkowskim oraz przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomiec z radnymi.



Tę honorową statuetkę Oscara Andrzej Wajda otrzymał w 2000 r. za całokształt twórczości

– Sprowadzając wystawę do Suwałk podjęliśmy się wielkiego wyzwania, by z okazji Roku Andrzeja Wajdy zorganizować ekspozycję w naszym muzeum. To pierwsze muzeum, które po Krakowie może pokazać mieszkańcom te unikatowe zbiory – powiedział dyrektor suwalskiego muzeum Jerzy Brzozowski.

Bogata ekspozycja opierająca się na wspaniałych artefaktach pozostawionych przez A. Wajdę wypełniła sale suwalskiego muzeum. W gablotach, na ścianach oraz w wirtualnej przestrzeni monitorów pojawiły się scenariusze, szkice, rysunki i zapiski światowej sławy reżysera. Powstawały one na przestrzeni wielu lat pracy twórczej, również jako rekwizyty i kostiumy, projekty scenografii i dokumenty produkcyjne. Wystawa opiera się na dwóch perspektywach: matki oraz ojca reżysera.

– Pierwsza część dotyczy doświadczeń z wojny i stanowi ją filmy dedykowane ojcu Andrzeja Wajdy – Jakubowi. Był on oficerem Wojska Polskiego i uczestnikiem kampanii wrześniowej, który został zamordowany w Charkowie. Druga część wystawy dotyczy matki

Andrzeja – Anieli, która czekała na męża i nie mogła nigdy pogodzić się z jego stratą. Nie mogła też nigdy oddać mu należytej czci. Trzecia część wystawy, to elementy suwalskie, gdzie można odnaleźć fragmenty filmów: Pan Tadeusz, Kronika wypadków miłosnych oraz Przedwiośnie – w czasie otwarcia opowiadali autorzy wystawy dr hab. Rafał Syska i dr hab. Tomasz Wójcik.

Wystawę w suwalskim Muzeum Okręgowym oglądać będzie można do końca stycznia 2022 r.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się część ekspozycji poświęcona Jakubowi Wajdzie, ojcu reżysera, który służył w 41. Suwalskim Pułku Piechoty im. Józefa Piłsudskiego stacjonującym przy ul. Wojska Polskiego



>> RADNI STACJONARNIE

Po raz pierwszy od półtora roku suwalscy radni spotkają się na stacjonarnej sesji Rady Miejskiej. Odbędzie się ona 27 października o godz. 11 w sali obrad w ratuszu, w której pojawią się wyłącznie radni oraz prezydent z zastępcami. Pozostałe osoby, których udział jest wymagalny, a więc kierownicy jednostek administracyjnych oraz przedstawiciele mediów będą mogli połączyć się zdalnie. Sesja będzie transmitowana on-line.



Ostatnia sesja stacjonarna odbyła się 29 czerwca 2020 r. w Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód

Rajcowie ustalą plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i specjalnych oraz określą zadania realizowane w roku 2021 ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Rozpatrzą też projekt uchwały w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz stawek opłat za postój pojazdów samochodowych. Ustalą stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych oraz dokonają zmian w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Suwałk. Pochyli się także nad stawkami podatku od środków transportowych i stawkami podatku od nieruchomości na 2022 r. oraz wysokością stawki opłaty prolongacyjnej. Ponadto rozpatrzą projekt uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy Zachodniej odcinkowi drogowemu położonemu wzdłuż obwodnicy miasta i łączącemu ul. Filipowską z drogą prowadzącą do ul. Bakałarzewskiej.

ZMIANY W RADZIE MIEJSKIEJ

Podczas obrad dojdzie do złożenia ślubowania przez nowego radnego. Po rezygnacji z mandatu przez Sławomira Sieczkowskiego (ugrupowanie Mieszkańcy Suwałk) i objęciem funkcji zastępcy burmistrza Augustowa, jego miejsce w Radzie Miejskiej Suwałk zajmie Łukasz Wojno, który w wyborach samorządowych w 2018 r. uzyskał 62 głosy. W związku z rezygnacją złożoną przez Wojciecha Pajęka, podczas sesji zostanie przeprowadzone ponadto głosowanie w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej.

>> DROGA DLA CIĘŻARÓWEK ZE ŻWIEM

Zostanie dokończona budowa drogi pomiędzy suwalskimi ulicami Filipowską i Bakałarzewską, biegnącą wzdłuż obwodnicy Suwałk. Dzięki temu ciężarówki wiozące żwir z kopalń zlokalizowanych w okolicach Suwałk ominą miejskie ulice, a właściciele kopalń będą mieli dogodny dojazd i połączyć się z suwalską obwodnicą.



W suwalskim ratuszu została podpisana trójstronna umowa pomiędzy Miastem Suwałki, Gminą Suwałki oraz firmą PDM Suwałki na dokończenie budowy tzw. „łącznika” pomiędzy ulicami Filipowską i Bakałarzewską

Firma PDM ma 45 dni na ułożenie warstwy ścieralnej asfaltu na wykonanych wcześniej warstwach wiążących. Oprócz tego budowlancy będą musieli wykonać niezbędne oznakowanie poziome. Za wykonanie tych prac firma otrzyma prawie 650 tys. zł. Kwotę tę pokryją ze swoich budżetów Miasto Suwałki oraz Gmina Suwałki.

>> PIENIĄDZE Z „POLSKIEGO ŁADU” DLA SUWAŁEK

25 października premier Mateusz Morawiecki ogłosił wyniki pierwszego naboru w ramach Rządowego Funduszu „Polski Ład”. W pierwszym naborze samorządy mogły zgłosić maksymalnie trzy wnioski o dofinansowanie, w tym: jeden wniosek bez kwotowego ograniczenia; jeden wniosek, którego wartość dofinansowania nie mogła przekroczyć 30 mln zł; jeden wniosek, którego wartość dofinansowania nie mogła przekroczyć 5 mln zł.



Boisko przy SP nr 5 wymaga generalnej przebudowy

Miasto Suwałki zgłosiło 2 wnioski, w ramach puli 1,2 mld zł, którą otrzymało Województwo Podlaskie. Przyznane wsparcie dotyczy projektu dotyczącego poprawy ogólnodostępnej infrastruktury sportowej w Suwałkach. Zbiorczy wniosek o nazwie „Poprawa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej Miasta Suwałki” składa się z czterech zadań do zrealizowania w suwalskich szkołach podstawowych. Są to:

- kompleksowy remont basenu w SP nr 10: o wymiarach 12,5x25 m wraz z przebudową zaplecza szatniowo-sanitarnego i pozostałej infrastruktury;
- budowa boiska do piłki nożnej z trawy syntetycznej w SP nr 5, o wymiarach 60x100 m, bieżni, boiska do piłki plażowej, 2 skoczni, rzutni wraz z zapleczem oraz przebudowa i remont bloku sportowego (2 duże i 2 małe sale gimnastyczne i sala do zajęć korekcyjnych wraz z zapleczem szatniowym);
- remont nawierzchni boiska z trawy syntetycznej w SP nr 2, o wymiarach 37x55 m;
- remont nawierzchni boiska z trawy syntetycznej w SP nr 7, o wymiarach 52x96 m.

Całkowita wartość inwestycji wyniesie 33,2 mln zł, przy udziale własnym 3,3 mln zł (10%). Zatem wsparcie rządowe wyniesie 29,8 mln zł. Realizacja inwestycji potrwa ponad 12 miesięcy.

>> APEŁ WOJEWODY

Od trzech tygodni na terenie województwa podlaskiego obserwujemy rosnącą liczbę zakażeń koronawirusem, a w ślad za tym coraz więcej pacjentów z COVID-19 trafia do szpitali. Wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski wraz z przedstawicielami środowiska medycznego i inspekcji sanitarnej apelują do mieszkańców regionu, by zaangażowali się w przeciwdziałanie pandemii – skorzystali z możliwości zaszczepienia się oraz przestrzegali zasad DDM: dystans, dezynfekcja, maseczka.

– Chcemy zaapelować do mieszkańców naszego województwa za pośrednictwem różnego rodzaju środowisk i instytucji, abyśmy wszyscy jeszcze bardziej włączyli się w proces szczepień i bardzo poważnie podeszli do przestrzegania zasad związanych z obostrzeniami sanitarnymi. Nie chcemy, aby przez trudną sytuację epidemiczną, która głównie jest spowodowana zbyt małą liczbą zaszczepionych, nasze placówki opieki zdrowotnej były przepełnione osobami wymagającymi hospitalizacji, co się wiąże z tym, że coraz więcej miejsc w szpitalach będzie musiało być przeznaczonych dla pacjentów covidowych – apeluje wojewoda B. Paszkowski.

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

>> PAPIESKA ROCZNICA

W 43. rocznicę wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz z zastępcą Romanem Rynkowskim i przewodniczącym Rady Miejskiej Zdzisławem Przełomcem złożyli kwiaty i zapalili znicze pod suwalskim pomnikiem Jana Pawła II.

16 października 1978 r. Karol Wojtyła został wybrany na papieża. Przybrał wtedy imię Jan Paweł II. Jego pontyfikat trwał 27 lat. Był 264. Ojcem Świętym w historii Kościoła i pierwszym papieżem od 455 lat, który nie pochodził z Włoch. W dniu jego wybrania miał 58 lat. Zmarł 2 kwietnia w 2005 r. Natomiast w 2014 r. Jan Paweł II został kanonizowany.



>> SUWAŃSKI BON ŻŁÓBKOWY

188 rodziców skorzystało z Suwalskiego Bonu Żłobkowego w ciągu dwóch lat jego funkcjonowania. Rodzice, których dzieci uczęszczają do prywatnych żłobków w Suwałkach otrzymują 300 zł co miesiąc. We wrześniu ci rodzice złożyli 99 wniosków w sprawie przyznania bonu na okres od września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Pozytywnie rozpatrzone 97 wniosków. Do 11 października wpłynęło kolejnych 21 wniosków o przyznanie suwalskiego bonu żłobkowego. Wnioski przyjmuje Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach. Łączny koszt realizacji programu za 2021 r. wyniósł – 311 085 zł (od stycznia do września).



DYŻURY RADNYCH

W każdy wtorek można spotkać się z suwalskimi radnymi, przekazać im swoje uwagi i pomysły.

We wtorek 26 października zapraszają Sylwester Cimochoński i Zbigniew Roman De-Mezer z klubu radnych „Łączą nas Suwałki”. Natomiast 2 listopada na suwalczan czekają Anna Maria Gawlińska z ugrupowania Mieszkańcy Suwałk. Na spotkanie z radnymi 9 listopada zapraszają Krystyna Gwiazdowska i Kamil Klimek z klubu radnych „Łączą nas Suwałki”.

Przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomec lub wyznaczony przez niego wiceprzewodniczący przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek, od 15.30 do 17 w pokoju 145 na pierwszym piętrze Urzędu Miejskiego.

>> SUKCES SUWERA

To była ostatnia niedziela z Suwerem przed przerwą zimową. 24 października zakończył się pierwszy sezon roweru miejskiego w Suwałkach. I to był niezwykle udany sezon. Suwalczanie bardzo chętnie korzystali z rowerów miejskich. Od początku wakacji przejechali nimi ponad 130 tys. km, czyli trzykrotnie okrążyli ziemię. Suwer zanotował ok. 40 tysięcy wypożyczeń rowerów. Najwięcej na stacji przy placu Marii Konopnickiej. Dużo wypożyczeń było też na stacji przy ul. gen. J. Dwernickiego. Najczęściej suwalczanie wypożyczali jednoślady na czas do 1 godziny (prawie 90% wypożyczeń), a najdłuższy dystans jaki pokonał rowerzysta podczas jednego wypożyczenia to prawie 82 km.



Stacja przy placu M. Konopnickiej dzień po zakończeniu pierwszego sezonu Suwera

W ramach systemu roweru miejskiego suwalczanie mogli korzystać ze 160 jednośladów, także elektrycznych i tandemów, rozlokowanych na 16 stacjach. Rowery można było wypożyczyć za pomocą aplikacji albo dzwoniąc na infolinię. Za pół godziny płacono 50 groszy. W Suwałkach rowerzyści mogą korzystać z ponad 100 km dróg rowerowych. Bez wątpienia ułatwiło to funkcjonowanie systemu roweru miejskiego. Na suwalskie ulice Suwery powrócą 1 kwietnia 2022 r.

>> SCHODY OŚWIETLONE

Schody na nadbrzeżnym wzgórzu pomiędzy suwalskimi ul. T. Nowiecwicza i ul. Polną są już oświetlone. Suwalski Zarząd Dróg i Zieleni zakończył montaż 8 latarni oświetleniowych wzdłuż tych schodów. Latarnie wyposażono w energooszczędne oprawy LED. Remont schodów obejmował m.in.: rozbiórkę starych schodów terenowych, wykonanie betonowych schodów i montaż barierki oraz poręczy schodowych.

Przypomnijmy, że schody nad Czarną Hańczą to inicjatywa mieszkańców Osiedla Polna, którzy kilkadziesiąt lat temu we własnym zakresie wykonali stopnie na zboczu wzgórza opadającego do koryta rzeki. Przed kilku laty ze względu na zły stan techniczny przejście zostało zamknięte. Przeprowadzony remont jest efektem projektu zgłoszonego do Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego.



FORUM BIZNESOWE POGRANICZA

W Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód odbyła się piąta edycja Forum Biznesowego Pogranicza, którego hasłem przewodnim była „Nowa rzeczywistość. Nowe wyzwania”. W blokach tematycznych dyskutowano m.in. o transformacji energetycznej, firmach pogranicza na rynku globalnym, cyfrowej gospodarce i budowie tradycyjnej marki w dobie rzeczywistości cyfrowej oraz o wpływie zmian demograficznych na rozwój średnich miast takich jak Suwałki.

– Forum to miejsce wymiany doświadczeń i wymiany spostrzeżeń. Suwałki to miasto, które swój rozwój upatruje na wzroście gospodarczym, który suwalski samorząd wspiera od lat – powiedział na rozpoczęcie konferencji Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk.

Na Forum zwrócono uwagę na wpływ zmian demograficznych na rozwój małych i średnich miast. Dyskutowano też o przewagach konkurencyjnych firm zarządzanych przez kobiety oraz o znaczeniu cudzoziemców dla lokalnego rynku pracy na pograniczu.

Dyrektor A. Szałanda zwrócił zaś uwagę na korzyści, które wynikają z obecności obcokrajowców w placówce medycznej:

– W naszym szpitalu zatrudniamy 17 specjalistów, co stanowi ok. 15% lekarzy, a aktualnie trwają rozmowy w sprawie zatrudnienia kolejnych 11. Większość z nich pochodzi z Ukrainy. Są wykwalifikowani, a my specjalistów potrzebujemy. Otrzymują oni wynagrodzenie na normalnych zasadach i jak wszyscy medycy uczestniczyć mogą w procesie szkolenia, doksztalcania i specjalizacji.



W dyskusji o zatrudnieniu w Suwałkach cudzoziemców wzięli udział w charakterze ekspertów (od lewej): Adam Szałanda, dyrektor Szpitala Wojewódzkiego w Suwałkach, Kamil Czarniawski, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach, Vytautas Turek, prezes Zarządu Savesta Consulting, Anna Samoilenko, szefowa Związku Ukraińców w Suwałkach, Kazimierz Zdanowski, prezes Polsko-Białoruskiej Izby Handlowo-Przemysłowej i Paweł Nikanowicz

O swoich doświadczeniach związanych z pracą w Suwałkach opowiadali cudzoziemcy.

– Mieszkam i pracuję w Suwałkach 5 lat i dzisiaj mam już łatwiej, ale wcześniej było ciężko. Na początku stawki wynagrodzenia były inne w ogłoszeniu, a inne gdy ten co zatrudnia usłyszał nas albo spotkał. Chciałbym tu zostać, ja i cała moja rodzina. Jeśli mówić o jakimś problemie, to chyba o małym zaufaniu do obcych – o swoim pobycie w Suwałkach opowiadał Paweł Nikanowicz, Białorusin zatrudniony w suwalskiej firmie.

Z wypowiedzi panelowych wynikało, że teraz w Suwałkach pracować może ok. tysiąc obcokrajowców, choć bywały momenty, że grupa ta przekraczała 3 tysiące. Przyjeźdźni najczęściej zatrudniają się w budownictwie i transporcie oraz handlu. Aktualnie np. w Animeksie 1/3 załogi to obcokrajowcy. Najliczniejszą narodowością są Ukraińcy.

– Nasi rodacy to mocna robocza siła. Najczęściej osoby przyjeżdżne pracują po wiele godzin dziennie i często na zlecenie, a po pół roku muszą wyjechać. Trudno im korzystać z oferty sportowej czy kulturalnej, jeśli mają tylko jeden dzień wolny. Największą potrzebą w Suwałkach jest doradztwo prawne i zwykłe porady, co do szkoleń, kursów językowych, czy poszukiwania mieszkania. Mógłby je ktoś Ukraińcom przekazywać choć raz w tygodniu, we wskazanym miejscu i przez kilka godzin – o oczekiwaniach swoich rodaków mówiła A. Samoilenko ze Związku Ukraińców.

Współorganizatorami V Forum Biznesowego Pogranicza „Nowa rzeczywistość. Nowe wyzwania” było Miasto Suwałki, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego i Europe Network. Patronat medialny sprawował „DwuTygodnik Suwalski”

WYDARZYŁO SIĘ

● Prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, podpisał umowę z suwalską firmą REM-BUD na budowę oświetlenia i modernizację kortów tenisowych na stadionie lekkoatletycznym. Wszystkie prace mają kosztować nieco ponad 1 mln zł. Jest to jedno z zadań tegorocznego Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego.

● Suwalscy policjanci zatrzymali 30-latkę, który uszkodził 3 samochody zaparkowane na Osiedlu Północ. Karoserię dwóch aut mężczyzna porysował kluczem, a w trzeci rzucił kubkiem. Suwalczanin usłyszał zarzut zniszczenia mienia w warunkach recydywy. Grozi mu za to do 5 lat pozbawienia wolności, ale w warunkach recydywy kara może być zwiększona o połowę.

● Prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz podpisał porozumienie z dyrektorem suwalskiego Aresztu Śledczego ppłk Wojciechem Szczudło. Dzięki temu osadzeni z suwalskiego Aresztu będą mogli nieodpłatnie wykonywać prace społecznie użyteczne na terenie miasta.

● Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w Suwałkach i Helsińska Fundacja Praw Człowieka zorganizowały 19. Objazdowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Praw Człowieka w Filmie. W SOK zaprezentowano 17 filmów w różny sposób podejmujących problematykę praw człowieka.



Fot. Centrum Aktywności Społecznej Pryzmat

● Na 2 miesiące do aresztu trafił 25-letni stalker zatrzymany przez policjantów. Jak ustalili policjanci, suwalczanin od sierpnia uporczywie nękał byłą partnerkę. Po kilkanaście razy na dobę, o różnych porach dnia i nocy telefonował do niej, wysyłał sms-y, w których wyzywał kobietę, groził jej odebraniem dziecka i rozpowszechnieniem jej zdjęć. Podejrzany przychodził również pod dom byłej partnerki i wykrzykiwał pod jej adresem obraźliwe słowa i groził pozbawieniem życia. Swoim zachowaniem doprowadził do tego, że kobieta bała się wyjść z własnego domu. Czara goryczy przeleżała się, kiedy 25-latek zniszczył kobiecie telefon komórkowy. Wtedy mieszkanka Suwałk postanowiła powiadomić policjantów

● 18 października wczesnym rankiem, policjanci suwalskiej drogówki sprawdzali trzeźwość kierowców. Spośród 900 skontrolowanych osób, cztery zdecydowały się prowadzić pojazd po wcześniejszym spożyciu alkoholu.

O „Nowej rzeczywistości – wymiary integracji i dezintegracji w Unii Europejskiej” zдалnie mówił prof. Jerzy Buzek, polski premier w latach 1997-2001 oraz były przewodniczący Parlamentu Europejskiego



TRADYCYJNIE PRZED 1 LISTOPADA WSPOMINAMY TYCH, KTÓRY ODESZLI. OD LISTOPADA 2020 R. POŻEGNALIŚMY WIELU SUWAŁCZAN I OSÓB ZWIĄZANYCH Z NASZYM MIASTEM.

ODESZLI



MIROSLAW SZYSZKO

27 listopada 2020 r. w wieku 60 lat zmarł Mirosław Szyszko, suwański przedsiębiorca i społecznik. Prowadził on działalność w branży hotelarsko-turystycznej. Zasiadał we władzach Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach oraz działał w Radzie Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Suwałk. Działał aktywnie w Społecznym Komitecie Wspierania Budowy Obwodnicy Suwałk. Wspierał i sponsorował miejskie imprezy sportowe, kulturalno-rozrywkowe i charytatywne, takie jak Spartakiada Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej odbywające się w hali suwańskiego OSiR. Za swoją działalność otrzymał Włócznieć Jaćwingów.



ANDRZEJ RYŃSKI



6 grudnia 2020 r. zmarł Andrzej Ryński, inspektor w stanie spoczynku, były komendant miejski policji w Suwałkach. Miał 61 lat. Pochodzący z Sosnowca Andrzej Ryński, przyjechał do Suwałk z Białegostoku. Był cenionym specjalistą od dużych akcji policyjnych. Suwańskiej komendzie Andrzej Ryński szefował w latach 2005-2007. Mimo sukcesów, sympatii i uznania suwańców, został przeniesiony do Siemiatycz, a stamtąd do Łomży. Na emeryturę, po 32 latach służby, Andrzej Ryński przeszedł w 2014 r. i zamieszkał w Suwałkach.



JÓZEF WIERZBIŃSKI



7 maja 2021 r. zmarł wieloletni dyrektor Izby Wyrzeźwien w Suwałkach Józef Wierzbński. Urodził się 26 listopada 1957 r. Był absolwentem Politechniki Białostockiej i studiów podyplomowych na Politechnice Wrocławskiej. Pracował w administracji. Był też przedsiębiorcą. W latach 2003-2013 pełnił funkcję dyrektora suwańskiej Izby Wyrzeźwien. W 2012 r. bez powodzenia startował w wyborach na wójta gminy Bakałarzewo.



EWA RYTERSKA-TUROWSKA

19 maja 2021 r. zmarła Ewa Mirosława Ryterska-Turowska – pedagog i animatorka kultury. Urodziła się 6 maja 1952 r. w osadzie Augustowo w pow. brodnickim. Ukończyła pedagogikę kulturalno-oświatową w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy. W 1977 r. zamieszkała w Suwałkach, gdzie rozpoczęła pracę w Wojewódzkim Domu Kultury. Następnie pracowała w Młodzieżowym Domu Kultury oraz jako kierownik suwańskiej delegatury Państwowego Przedsiębiorstwa: Sztuka Polska". W MDK m.in. prowadziła zespoły teatralne, a w latach 1992-97 była dyrektorką tej placówki.



ROMAN DĘBSKI



14 lipca 2021 r. zmarł Roman Dębski. Był on radnym Rady Miejskiej w Suwałkach w latach 2006-2010. Pracował w policji. Był też prezesem Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych. Interesował się turystyką i sportem.



KAZIMIERZ KOWALSKI



1 sierpnia, dwa dni po swoich 70-tych urodzinach zmarł Kazimierz Kowalski, śpiewak znany nie tylko ze sceny operowej, ale także jako wykonawca muzyki rozrywkowej. Kierował wieloma placówkami kulturalnymi, zwłaszcza w Łodzi. Był wielkim przyjacielem Suwałk i suwańców. W latach 2003-2010 wielokrotnie gościł w grodzie nad Czarną Hańczą z przedstawieniami operowymi i koncertami pieśni polskich. To dzięki Niemu i śpiewakom z Polskiej Opery Kameralnej suwańskie mogły obejrzeć po raz pierwszy w swoim mieście przedstawienia operowe: „Straszny dwór” i „Don Pasquale”. K. Kowalski zdecydował się na te spektakle, chociaż w Suwałkach wystawiono je w bardzo nietypowych warunkach dla przedstawień operowych. Oba spektakle zaprezentowano w hali sportowej OSiR, bo w naszym mieście nie było jeszcze odpowiedniej sali koncertowo-teatralnej.

>> BĘDZIE KWESTA

Po rocznej przerwie znowu 1 listopada na cmentarzu przy ul. Bakałarzewskiej suwańskie będą zbierać pieniądze na renowację starych nagrobków na tej nekropolii. W 2020 r. kwestę odwołano ze względu na wprowadzone przez rząd ograniczenia związane z koronawirusem. Organizatorem zbiórki, tak jak w latach poprzednich jest Oddział Akcji Katolickiej przy parafii konkatedralnej św. Aleksandra. Zbiórka odbędzie się 1 listopada w godz. od



9 do 16 przy trzech bramach: od ul. Bakałarzewskiej, ul. Grunwaldzkiej i ul. Zarzecze.

Za pieniądze zebrane podczas poprzednich siedmiu kwest udało się odnowić ponad dwadzieścia zabytkowych nagrobków i pomników. Dzięki pieniądзом zebranym w ostatniej kwesie przeprowadzonej w 2019 roku odnowiono jeden z najstarszych nagrobków na tej nekropolii – pomnik Józefa Kazimierza De Bie (na zdjęciu), który w wieku 27 lat zmarł 2 lutego 1864 r. Aktualnie do rejestru zabytków na suwańskim cmentarzu parafialnym wpisanych jest około 100 pomników. Większość z nich wymaga renowacji.



STANISŁAW PAWŁOWSKI

6 sierpnia w wieku 83 lat zmarł rodowity suwalczanin Stanisław Pawłowski – zasłużony działacz sportowy, sternik jachtowy, sędzia żeglarski i urzędnik. W latach 60-tych przez dwie kadencje był wiceprzewodniczącym Powiatowej Rady Narodowej. W latach 1966-1972 pełnił funkcję prezesa klubu sportowego Wigry, a w latach 80-tych był założycielem i pierwszym trenerem suwalskiej drużyny bokserskiej. Przez 40 lat sprawował urząd wiceprezesa Okręgowego Związku Żeglarskiego. Był członkiem zarządu Polskiego Związku Żeglarskiego. Był też wieloletnim prezesem UKŻ Grot Suwałki. Przyczynił się do rozwoju żeglarstwa oraz bojerów, a także stworzenia odpowiedniej bazy na terenie Suwałk. W bardzo dużej mierze, dzięki Niemu suwalscy żeglarze zaczęli odnosić sukcesy, w tym m.in. dwukrotnie wywalczyli tytuł mistrza świata w klasie Cadet.



JERZY MALINOWSKI



25 sierpnia w wieku 68 lat po długiej chorobie zmarł znany suwalski plastyk Jerzy Malinowski. Był cenionym artystą, wychowawcą pokoleń młodzieży wrażliwej na piękno i sympatycznym człowiekiem. Był rodowitym suwalczaninem, długoletnim pracownikiem suwalskich instytucji kultury, m.in. BWA, ROKIS, MDK i SOK. Jerzy Malinowski był artystą wszechstronnym, uprawiał malarstwo, rysunek, grafikę. Zajmował się też projektowaniem i konserwacją dzieł sztuki. Ukończył studia w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku, uzyskując w 1978 r. dyplom z zakresu malarstwa i ceramiki. W 2011 r. za szczególne osiągnięcia w dziedzinie Oświaty i Wychowania otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Suwałk. Został również wyróżniony honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.



KS. PRZEMYSŁAW ROGOWSKI



31 sierpnia w wieku 93 lat zmarł ks. Przemysław Kazimierz Rogowski, proboszcz suwalskiej parafii pw. św. Aleksandra w latach 1986-2000. W tym czasie m.in. doprowadził do renowacji budynku kościoła, ale też budowy dodatkowych obiektów na jego zaplecze. Przyczynił się również do powstania wielu nowych parafii w Suwałkach. Pochodził on z gminy Radziłów w powiecie grajewskim. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1955 r. Pracował w Rajgrodzie, Łapach, Kolnie, Tykocinie, Ostrowi Mazowieckiej, Ostrołęce i Bargłowie. Po przejściu na emeryturę pozostał w Suwałkach i pełnił posługę w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Zgodnie z jego ostatnią wolą, został pochowany w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie.



JADWIGA SZUKIŁOWICZ



W październiku 2021 r. zmarła rodowita suwalczanka Jadwiga Szukiłowicz. Absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Ponad 30 lat pracowała w suwalskich szkołach podstawowych: nr 6, nr 1 i 2. Za tę pracę była wielokrotnie nagradzana przez Kuratora Oświaty i Prezydenta Miasta Suwałk. W latach 2002-2006 była radną suwalskiej Rady Miejskiej. Była harcerką, miała stopień harcmistrza. Była aktywnym członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego.

ZMIANA ORGANIZACJI RUCHU PRZY CMĘNTARZACH

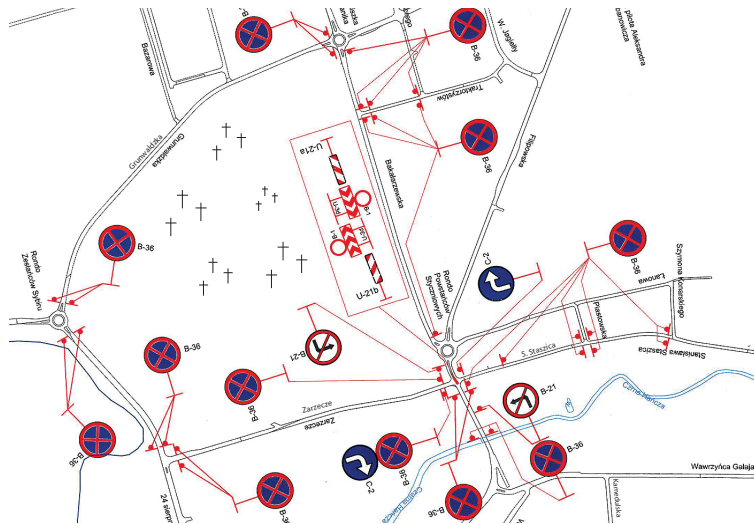
Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach informuje, że od 28.10. (czwartek) od godz. 18 do 3.11. (środa) do godz. 7 przy Cmentarzu Parafialnym zlokalizowanym przy ul. Bakalarzewskiej i Cmentarzu Komunalnym przy ul. M. Reja w Suwałkach wprowadzone zostaną zmiany w organizacji ruchu drogowego:

1. Ulica Bakalarzewska

- obustronny zakaz zatrzymywania się – na odcinku od mostu na Czarnej Hańczy do ul. Grunwaldzkiej z wyjątkiem zatok parkingowych;
- zakaz skrętu w lewo w ul. Zarzecze i ul. S. Staszica;
- zamknięcie ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Bakalarzewskiej od mostu na Czarnej Hańczy do ul. Grunwaldzkiej;

Parkingi wyznaczone przy ulicach:

- Zarzecze – przy stadionie Wigry;
- Bakalarzewska – wzdłuż Cmentarza po lewej stronie;
- Grunwaldzka – za cmentarzem, plac nowego bazaru miejskiego, teren giełdy samochodowej.



2. Ulica Traktorzystów

- zakaz zatrzymywania się po obu stronach jezdni – na odcinku od ul. Bakalarzewskiej do ul. Bolesława Chrobrego.

3. Ulica Grunwaldzka

- obustronny zakaz zatrzymywania się – na odcinku od Ronda prof. Edwarda F. Szczepanika (skrzyżowanie z ul. Bakalarzewską) do Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie z ul. Powstańców Wielkopolskich i ul. 24 Sierpnia) z wyjątkiem zatok parkingowych;

4. Ulica 24 Sierpnia

- obustronny zakaz zatrzymywania się – na odcinku od ul. Zarzecze do Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie z ul. Powstańców Wielkopolskich i ul. 24 Sierpnia);

5. Ulica Zarzecze

- obustronny zakaz zatrzymywania się całej długości ulicy;
- nakaz skrętu w prawo w kierunku centrum miasta;

6. Ulica S. Staszica

- nakaz skrętu w prawo w kierunku Ronda Powstańców Styczniowych (skrzyżowanie z ul. Filipowską i ul. Łanową);

- zakaz zatrzymywania się – na odcinku od ul. Bakalarzewskiej do ul. S. Konarskiego,

- z wyjątkiem zatok parkingowych;

7. Ulica M. Reja

- nakaz zatrzymywania się po obu stronach jezdni – na odcinku od wjazdu do żwirowni do Ronda Ofiar Obławy Augustowskiej w Lipcu 1945 roku na Suwalszczyźnie;

- parking wyznaczono w sąsiedztwie Cmentarza.



Pokój ich duszom



>> POMAGAJĄ OD 10 LAT

W jubileuszowym spotkaniu Stowarzyszenia „Aktywni Tak Samo” uczestniczyli podopieczni, kadra opiekuńczo-wychowawcza Środowiskowego Domu Samopomocy oraz ich rodzice, a także przedstawiciele instytucji wspierających organizację oraz władze samorządowe, w tym m.in. prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz z zastępcą Romanem Rynkowskim i przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć.

– Cieszymy się, że działamy na rynku już dekadę, a nasze

Bogdan Sadowski, prezes Stowarzyszenia „Aktywni Tak Samo” podziękował dotychczasowej szefowej ŚDS Jolancie Łanczkowskiej (w środku), która przeszła na emeryturę. Jej miejsce zajęła Natalia Górka



dzieci mają profesjonalną opiekę. Dziękujemy wszystkim, którzy nam na co dzień pomagają. Otrzymana nagroda Prezydenta Suwałk Włócznie Jaćwingów jest

naszym wspólnym sukcesem – powiedział Bogdan Sadowski, prezes Stowarzyszenia.

Przed trzema miesiącami Stowarzyszenie „Aktywni Tak

Samo” otrzymało Włócznie Jaćwingów. Szczególne słowa podziękowania do uczestników spotkania skierowała podopieczna ŚDS Paulina Karpińska, wyrażając uznanie dla Prezydenta Miasta Suwałk za wyróżnienie Włócznie Jaćwingów oraz za wspieranie przez samorząd codziennej działalności. Wyjątkowe słowa dedykowała terapeutom:

– Dziękujemy za codzienne wsparcie nas w nauce i doskonaleniu wielu codziennych umiejętności. Dzięki wam mamy miejsce, w którym możemy czuć się jak we własnym domu. Możemy też pokonywać nasze słabości, a nawet realizować pasje.

Spotkanie zakończyły tańce, konkursy i poczęstunek. Uśmiech na ustach podopiecznych wydawał się być najlepszym podziękowaniem, dla tych którzy tworzyli tą niezwykle potrzebną placówkę i ją wspierali. Stowarzyszenie podejmuje działania na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin. Prowadzi m.in. mieszkania treningowe dla osób z niepełnosprawnością oraz realizuje usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, turnusy rehabilitacyjne, wypoczynek letni i zimowy oraz warsztaty i szkolenia.



W Środowiskowym Domu Samopomocy Stowarzyszenia „Aktywni Tak Samo”, który działa przy ul. Wojska Polskiego 9 od lat opiekę znajdują kilkadziesiąt suwalskich dzieci

>> O ZDROWIU W RATUSZU

Na drugim spotkaniu suwalskiego Zespołu ds. Zdrowia Publicznego dyskutowano o stworzeniu programu polityki zdrowotnej obejmującego dofinansowanie do leczenia niepłodności. Temat spotkania został wywołany interpelacją radnego Kamila Klimka, w której zaproponował on opracowanie programu wsparcia leczenia niepłodności skierowanego do suwalskich małżeństw. Głównym jego założeniem byłoby dofinansowanie leczenia w wyspecjalizowanych klinikach poprzez przekazanie beneficjentom programu bonu o wartości 5 000 zł. Za te pieniądze można byłoby zapłacić za kompleksowe badania diagnostyczne oraz szereg usług medycznych, psychologicznych i dietetycznych realizowanych przez doświadczonych specjalistów.



Od lewej radni: Jacek Roszkowski, Adam Ołowniuk i Zbigniew Roman De-Mezer

rzy kwestionowali metodę zapłodnienia pozaustrojowego in vitro, jako nieetyczną i nie do przyjęcia przez katolików.

Zespół ds. Zdrowia Publicznego powołany został Zarządzeniem Prezydenta Miasta Suwałk z 15 lipca 2021 r. i jest organem doradczo-wspierającym. W jego skład wchodzi radni miejscy reprezentujący wszystkie kluby i ugrupowania, przedstawiciele suwalskiego Szpitala Wojewódzkiego, Wydziału Ochrony Zdrowia Państwowej Uczelni Zawodowej w Suwałkach oraz pracownicy Wydziału Spraw Społecznych suwalskiego Urzędu Miejskiego.

W spotkaniu zdalnie uczestniczył prof. dr hab. n. med. Rafał Kurzawa, prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu i Embriologii. Zdaniem profesora największy wpływ na niepłodność u kobiet mają trzy czynniki: otyłość, palenie tytoniu i wiek. W czasie dyskusji większość członków zespołu doszło, do wniosku, że program leczenia niepłodności jest potrzebny, a nawet proponowali rozszerzenie go o działania edukacyjne. Jednak niektórzy

>> KASA DLA SZPITALA

Ponad 2 mln zł dotacji z budżetu samorządu wojewódzkiego otrzyma Szpital Wojewódzki w Suwałkach. Z tej kwoty 1,2 mln zł będzie przeznaczony na kontynuację dostosowania budynków placówki do wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Druga dotacja dla szpitala zostanie przeznaczona na budowę placu manewrowo-technicznego. Wydzielony teren ma usprawnić ruch pojazdów przebywających na terenie szpitalnego kompleksu. Zaplanowano utwardzenie nawierzchni, wykonanie ogrodzenia oraz montaż oświetlenia wraz z monitoringiem. Na ten cel przyznano ponad 630 tys. zł dotacji. Z kolei ponad 200 tys. zł zostanie przeznaczony na zakup nowego agregatu prądotwórczego. Zakup zagwarantuje sprawne działanie zasilania awaryjnego oraz zapewni bezpieczeństwo pacjentom w przypadku awarii prądu.



DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

40 wyróżniających się nauczycieli otrzymało nagrody Prezydenta Miasta Suwałk z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Uroczysta gala odbyła się w Suwalskim Ośrodku Kultury. W obchodach udział wzięli przedstawiciele publicznych i niepublicznych placówek i jednostek oświatowych, nauczyciele i pracownicy oświaty, władze samorządowe i przedstawiciele Kuratorium Oświaty. Były okolicznościowe przemówienia, podziękowania za trud wychowania uczniów i kwiaty.

– W Dniu Edukacji Narodowej spotykamy się by podziękować obecnym i byłym nauczycielom oraz pracownikom placówek oświatowych za pracę i trud włożony w wychowanie suwalskich uczniów. Dziś chcę Państwu podziękować

Ołowniuk, Anna Polkowska, Zbigniew Roman De-Mezer, Elżbieta Słowikowska, Piotr Ludwik Zieliński, Alicja Węsierska-Kwiecień, Romuald Borkowski, Beata Iwona Muszyńska, Joanna Woronko i Beata Szczecina. Nagrodę Zarządu Województwa Podlaskiego otrzymała Justyna Anna Bober z suwalskiego Centrum Edukacji Nauczycieli. Podczas uroczystości w suwalskim Zespole Szkół nr 2 wiceminister edukacji i nauki Dariusz Pionkowski wręczył krzyże zasługi, medale i nagrody dla nauczycieli z Suwałk oraz powiatów suwalskiego, augustowskiego, sejneńskiego i grajewskiego. Nauczyciele otrzymali też nagrody dyrektorów szkół.

W suwalskich szkołach i placówkach oświatowych pracuje 1 224 nauczycieli i 496 pracow-



Nauczycielki z suwalskich przedszkoli wyróżnione nagrodą Prezydenta Miasta Suwałk

W 2021 r. wydatki oświatowe wynoszą 181 917 407 zł, czyli ok. 1/3 wszystkich wydatków budżetu miejskiego. Rządowej subwencji na utrzymanie suwalskiej oświaty nie wystarcza. Dodatkowo jedna trzecia wydatków oświatowych w Suwałkach jest pokrywana bezpośrednio z budżetu miejskiego. Wysokość subwencji oświatowej – to prawie 111 mln zł, dotacje – ponad 6,2 mln zł, a środki miejskie – ponad 64 mln zł.

Wyróżnieni nauczyciele z suwalskich szkół podstawowych i średnich z prezydentem Suwałk Czesławem Renkiewiczem

za codzienne zaangażowanie i cierpliwość, nieustanne poszerzanie swojej wiedzy i umiejętność jej przekazywanie – powiedział prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

Nagrody Prezydenta Miasta Suwałk w tym roku otrzymali: Janina Anna Wasilewska, Wiesława Barbara Wiszniewska, Celina Modzelewska, Grażyna Graczewska, Marzena Sowul, Dominika Zalewska, Beata Zdancewicz, Małgorzata Dorota Lewczuk, Bożena Plaga, Joanna Okrągła, Małgorzata Poznańska, Marta Daniłowicz, Elżbieta Leończyk, Katarzyna Bazylewicz, Agnieszka Galewska, Dorota Wszeborowska, Artur Paweł Łabacz, Lucyna Budzińska, Krystyna Panamarow, Anna Maria Ambrosiewicz, Dorota Hołownia-Dudek, Marcin Hościłowicz, Anna Stankiewicz, Lucyna Kossa-Chrulska, Aneta Kornelia Kuczyńska, Magdalena Jaśkiewicz, Marta Spudzis, Ewa Frydrych-Moldenhawer, Joanna Śliwowska, Agnieszka Malczewska, Adam



Nagrodzeni nauczyciele ze szkół średnich, placówek oświatowych oraz dyrektorzy szkół z Romanem Rynkowskim, zastępcą prezydenta Suwałk

ników administracji i obsługi. Czyli razem 1 719 osób zajmujących się edukacją i wychowaniem 11 703 uczniów. Statystyczny suwalski nauczyciel jest kobietą (stanowią 80% wszystkich na-

uczycieli). Ma ponad 48 lat i jest nauczycielem dyplomowanym (72%). Tylko co pięćdziesiąty suwalski nauczyciel jest stażystą, czyli rozpoczyna pracę w oświacie.



W czasie miejskich obchodów Dnia Edukacji Narodowej zagrała Suwalska Orkiestra Kameralna pod dyktando Krzysztofa J. Kozakiewicza z udziałem solistów: Roksanę Marii Maciejczuk – mezzosopran, Michała Sowulę – tenor, Piotra Skowronskiego – akordeon oraz Orkiestry Krzysztofa Krzesickiego

ROZBUDOWA CMENTARZA KOMUNALNEGO

Zbliża się Święto Zmarłych. Kultuwując jedną z najpiękniejszych polskich tradycji – pamięć o bliskich nam Zmarłych – spotykamy się na cmentarzach. Jest to szczególny dzień w roku, który skłania nas do wspomnień o zmarłych, do zadumy i refleksji. To także jedyne święto w roku, które skupia wszystkich bliskich przy mogiłach. Wielu suwańszczan uda się na cmentarz komunalny przy ulicy M. Reja, przy którym trwają aktualnie prace budowlane.

- Na przełomie października i listopada alejki na cmentarzu przy ul. M. Reja będą oświetlone do godziny 22
- Coraz więcej pochówków w kolumbarium. Na cmentarzu przy ul. M. Reja powstanie kolejna ściana kolumbarium
- Na nekropolii przy ul. M. Reja powstaje budynek administracji cmentarza z zapleczem sanitarnym, który zostanie oddany do użytku w przyszłym roku

O inwestycje zapytaliśmy Dariusza Przybysza, Prezesa Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Spółka z o.o. – zarządcę cmentarza.



Budowa budynku administracyjno-usługowego potrwa do drugiej połowy przyszłego roku

– Cmentarz bardzo się rozrósł. W związku z czym rozpoczęliśmy budowę, przy wejściu na cmentarz, budynku administracyjno-usługowego do obsługi cmentarza, gdzie m.in. przeniesiemy biuro administracji cmentarza zlokalizowane obecnie na terenie targowiska miejskiego. Będzie można w nim załatwić wszelkie sprawy związane z pochówkiem. W budynku znajdują się ponadto pomieszczenia socjalne dla pracowników opiekujących się nekropolią. Co bardzo ważne zniknie tymczasowa przenośna toaleta typu toi-toi, a w budynku zlokalizowane zostaną dwie ogrzewane toalety przystosowane również dla osób z niepełnosprawnością. Całości dopełnią dwa lokale handlowe, które wynajmiemy lokalnym przedsiębiorcom. Budynek powstaje systemem gospodarczym. Chciałbym przy okazji podziękować kierownictwu Aresztu Śledczego w Suwałkach. Bez ich podopiecznych, którzy nam pomagają, budowa nie szła by tak sprawnie. W tym roku chcemy osiągnąć stan surowy zamknięty obiektu. A zakończenie budowy planujemy na przełom lata i jesieni przyszłego roku. Budowa budynku administracyjnego cmentarza to koszt ok. 600 tys. zł.

– To nie jedyna inwestycja jaką realizujecie.

– Według naszych obliczeń, na początku przyszłego roku wyczerpie się miejsce pod pochówki na obecnym terenie cmentarza. Dlatego Miasto Suwałki kilka lat temu nabyło pod rozbudowę nekropolii trzy działki, łączące około dwóch hektarów. Nasza spółka przeprowadziła prace ziemne, wyrównując teren. W zeszłym roku wykonaliśmy trwałe ogrodzenie nowych działek od wschodu, a w tym roku chcemy w listopadzie zakończyć budowę ogrodzenia od południa – ogrodzenie tymczasowe z paneli siatkowych. Koszt samego ogrodzenia to około 80 tys. zł.



Powstaje już płot od wschodniej strony cmentarza przy ul. M. Reja



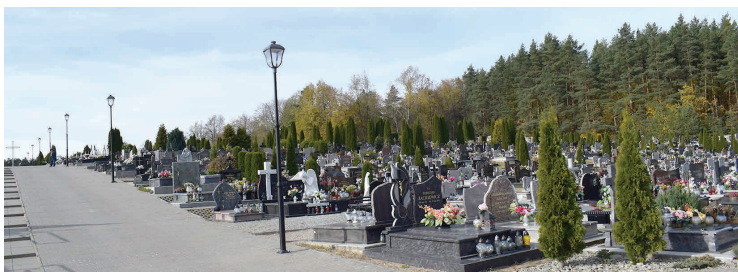
W pierwszej ścianie kolumbarium już prawie wszystkie miejsca są zajęte

– Zamierzacie zbudować też kolumbarium.

Tak, zapełnia się pierwsza ściana kolumbarium. Mamy rezerwę terenu pod budowę kolejnego modułu. Konstrukcję wykonamy samodzielnie, a na obłożenie obiektu kamieniem ogłosimy przetarg. To poważna inwestycja. Potrzebne są niemałe środki finansowe – ponad 300 tys. zł.

– Niedawno na alejce głównej pojawiły się tak bardzo oczekiwane przez mieszkańców latarnie.

– Jest to kosztowna inwestycja. Dzięki Suwalskiemu Budżetowi Obywatelskiemu udało się wykonać elektryczną instalację podziemną i zainstalować 7 lamp, kolejne 4 sfinansowała samodzielnie nasza spółka. Lampy wyposażone są w czujnik zmierzchu i zapalają się gdy robi się ciemno. Gasną o godzinie 20. W zbliżającym się okresie świątecznym wydłużymy pracę latarni do godziny 22.



Na głównej cmentarnej alejce zamontowano lampy

– Będziemy odwiedzać groby swoich najbliższych, ale także znajomych, a nie zawsze pamiętamy, w którym miejscu cmentarza zostali pochowani.

– Na stronie internetowej przedsiębiorstwa www.pgk.suwalki.pl w zakładce cmentarz komunalny, znajdziemy interaktywny plan cmentarza. Umożliwi on odnalezienie swoich bliskich w bazie osób pochowanych oraz zlokalizowanie ich grobu na dokładnej mapie cmentarza. Wyniki poszukiwań można wydrukować lub zapisać na komputerze.

– Dziękujemy za rozmowę.

Najstarszą nekropolią w mieście i jednocześnie największą (10,5 ha) jest rzymskokatolicki cmentarz parafii św. Aleksandra, położony przy ul. Zarzecze w zachodniej części miasta. Został on otwarty w 1820 roku i do dziś pozostaje największym suwalskim cmentarzem. Drugim co do wielkości jest cmentarz komunalny przy ul. Mikołaja Reja, administrowany przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Spółka z o.o. Od początku jego powstania w 1988 r. miało tu miejsce już 4 217 pochówków (dane na 19 października 2021 r.).

STULETNI ARCHIWUM JAK NOWE

Z UDZIAŁEM NACZELNEJ DYREKCJI ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH ORAZ DYREKTORÓW ARCHIWÓW Z CAŁEJ POLSKI, PARLAMENTARZYSTÓW I SUWALSKICH WŁADZ SAMORZĄDOWYCH ORAZ PRZEDSTAWICIELI RÓŻNYCH INSTYTUCJI ORAZ DUCHOWIEŃSTWA OBCHODZONO 100-LECIE UTWORZENIA ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO W SUWAŁKACH. JUBILEUSZ TEN ZBIEGŁ SIĘ Z ZAKOŃCZENIEM NAJWIĘKSZEJ W DZIEJACH PRZEBUDOWY BUDYNKU SUWALSKIEGO ARCHIWUM.



– Życzę suwalskiemu Archiwum rozwoju i gratuluję umiejętnego połączenia jubileuszu 100-lecia istnienia naszej jednostki z jubileuszem 300-lecia powstania miasta oraz kapitalnym remontem, który udało się zakończyć właśnie na ten czas (...). Pracujemy nad tym, by dzisiejsze archiwum stawały się jak najbardziej otwarte, do których może wejść każdy i coś zobaczyć lub uczestniczyć w wystawie czy pokazie – powiedział Paweł Pietrzyk (na zdjęciu obok), Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych w Warszawie.

– Wydarzyło się coś niesamowitego w życiu naszego miasta. W procesie rewitalizacji suwalskiej starówki przybył nowy piękny obiekt. Dzisiejszy wizerunek Archiwum i ten sprzed lat to

dwa światy. Cieszę się, że obiekt, którymi dziś administruje Archiwum Państwowe tak pięknie wygląda – powiedział Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk.



Frontowa część budynku suwalskiego Archiwum Państwowego od strony ul. T. Kościuszki przed remontem i po remoncie



Symbolicznego otwarcia Archiwum po przebudowie dokonali: od prawej Tadeusz Radziwonowicz – dyrektor Archiwum Państwowego w Suwałkach, dyrektor AP – Paweł Pietrzyk, Czesław Renkiewicz – prezydent Suwałk, Paweł Rządowski z Zakładu Ogólnobudowlanego – główny wykonawca inwestycji

Po modernizacji budynek Archiwum Państwowego przy ul. T. Kościuszki 69 jest jednym z najbardziej okazałych w centrum miasta. Dzięki temu ta niezwykle potrzebna placówka nadal będzie działała w Suwałkach i nikt w przyszłości już nie zechce jej likwidować.

NAJWIĘKSZA PRZEBUDOWA

Po zapewnieniu w 2018 r. środków finansowych z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, przebudowę budynku Archiwum rozpoczęto w marcu 2019 r. Prowadzone były roboty budowlane, elektryczne i sanitarne. Najwięcej prac wykonano w opuszczonych w 1997 r. i do 2020 r. niezagospodarowanych, będących w bardzo złym stanie technicznym segmentach, południowym i zachodnim. We wszystkich segmentach wymieniono stare pokrycie dachowe, wykonano docieplenie ścian zewnętrznych od wewnątrz, by nie zmieniać elewacji zabytku. Naprawiono i odnowiono elewacje. Oczywiście odnowiono też wnętrze. Uporządkowano dziedziniec i utwardzono większą jego część. Zakupiono nowe wyposażenie, choć częściowo zachowane posiadane, a więc regały i szafy do magazynów materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej oraz magazynu bibliotecznego, do biura, pomieszczeń pracy archiwistów i socjalnych, do pracowni konserwacji i profilaktyki zbiorów oraz do pracowni digitalizacji, sali wystawo-



Dziedziniec Archiwum Państwowego przed remontem (z lewej) i po remoncie (z prawej)



Suwalskie Archiwum nawiązuje swą tradycją do Archiwum Państwowego w Suwałkach, które istniało w latach 1921-1926. Obecna instytucja działa nieprzerwanie od 1955 r. i dotychczas zgromadziła niemal 3 tys. metrów bieżących akt, które zostały wytworzone głównie w XIX i XX w. na obszarze historycznej i dzisiejszej Suwalszczyzny. Do szczególnie cennych należą akta stanu cywilnego różnych wyznań, zachowane od 1808 r., księgi hipoteczne i akta notariuszy. W zbiorach są też akta miast Augustowa i Suwałk z XIX i początków XX w. oraz materiały archiwalne wytworzone przez administrację województwa suwalskiego. „DwuTygodnik Suwalski” korzysta ze zgromadzonych w Archiwum bogatych zbiorów fotograficznych Tadeusza Smagacza i Romana Łysonka.

KOLEJNY FILM MICHALINY ŁABACZ

Suwałczanka Michalina Łabacz kilka lat po „Wołyniu” powróciła na wielkie ekrany kolejną wielką rolą filmową u Wojciecha Smarzowskiego. W filmie „Wesele 2” zagrała główną rolę Kaśki, ciężarnej panny młodej. Aktorkę z Suwałk odkrył właśnie Smarzowski. To za rolę w jego „Wołyniu” Michalina dostała nagrodę za debiut na festiwalu w Gdyni i Orła, polski odpowiednik Oscara w kategorii odkrycie roku. Aktorka jest mocno zaangażowana w projekty teatralne i telewizyjne. Skupia się też na grze w Teatrze Narodowym. „Wesele” to jedna z najbardziej gorących premier jesieni. Z Michaliną Łabacz rozmawia „DwuTygodnik Suwański”.



Fot. Marcin Klaban

swoje zadanie wykonać jak najlepiej. Wtedy jest szansa, że widzowie też będą zadowoleni.

– Uznawana jesteś za jedną z najbardziej utalentowanych aktorek młodego pokolenia. Czy taka ocena pomaga w codziennej pracy?

– To jest oczywiście bardzo satysfakcjonujące, gdy słyszę dobre słowa na temat mojej pracy zawodowej, i ról, w które się wcielam, ale na co dzień raczej nie myślę za wiele o sobie, skupiam się na pracy. A podsumowania robię raz na jakiś czas i one są moim zdaniem ważne. Dobrze jest weryfikować obraną drogę, sprawdzać czy pomysły są trafione w praktyce, a nie tylko wtedy, gdy powstawały. Sama lubię, kiedy reżyser daje mi informację zwrotną, czy to co robię idzie w dobrym kierunku. Na tym to polega, musimy współpracować, mieć wspólny cel i do niego zmierzać. Najtrudniej jest być w pełni zadowoloną z samej siebie, bo poprzeczkę zawiesiłam wysoko. Robię wszystko, żeby

– Chronisz swoją prywatność i nie afiszujesz popularnością. Dlaczego?

Cenię swoją prywatność i dzielę się nią z tymi do których mam zaufanie. Wydaje mi się, że popularność raz jest, raz jej nie ma... Mam do tego duży dystans. Oczywiście ta rozpoznawalność jest trochę wpisana w nasz zawód, w końcu aktor jest osobą publiczną. Ale dla mnie najważniejsza jest sama praca, nie otoczka, która jej towarzyszy. Chcę robić rzeczy, które mnie naprawdę interesują. Staram się być wierna sobie i swoim przekonaniom. A przede wszystkim: chcę grać. To jest dla mnie najważniejsze. Wchodzenie w buty różnych postaci daje mi wiele radości. Reszta jest dodatkiem. Spotkanie na planie filmowym, czy z widzem, na żywo, w teatrze, potrafi być magiczne. Lubie te dwa światy i póki co, udaje mi się je łączyć.

– Widzowie twierdzą, że pozostajesz nadal skromną i nieśmiałą dziewczyną. Jak to się stało, że przy takich cechach charakteru zostałaś aktorką, a nie poszłaś w stronę muzyczną, skoro występowałaś w konkursach wokalnych?

– Staram się być sobą i tylko sobą. Jest to nie tylko moja praca, ale również wielka pasja. Maski zakładałam dopiero na scenie, tam mogę pokazać te wszystkie emocje, które we mnie siedzą. Niedawno rozpoczęłam próby do „Wieczoru Trzech Króli” w reż. Piotra Cieplaka, będzie to spektakl muzyczny.

– Jak Tobie współpracowało się z reżyserem?

– Bardzo dobrze znamy się już z Wojtkiem, więc wiedziałam, czego się spodziewać. To reżyser, który lubi aktorów i lubi z nimi pracować, jest otwarty na to co wnosimy i sprawia, że każda, nawet najmniejsza rola czy epizod ma znaczenie. Na planie czujesz się ważny i zaopiekowany. Daje duże poczucie bezpieczeństwa i komfort przy tworzeniu roli, przy tym dokładnie wie, czego chce i czego oczekuje od aktora. Robi kino, które od zawsze mnie intrygowało. Cieszę się, że już drugi raz zaprosił mnie do swojego świata. To była wielka przyjemność.



Michalina Łabacz z reżyserem Wojciechem Smarzowskim w czasie pokazu filmu „Wołyń” w suwańskim kinie Cinema Lumiere w październiku 2016 r.

– „Wesele 2” to film trudny, poruszający wrażliwe tematy. Co miałaś na myśli, mówiąc gdzieś, że nikt z tego filmu nie wyjdzie obojętny?

– Mam wrażenie, że przegladamy się w „Weselu” jak w lustrze i to co widzimy – przeraża. Wojtek Smarzowski robi filmy o tym, co go boli. Dotyka wrażliwych tematów, trudnych, kontrowersyjnych. Uważam, że takie kino jest potrzebne. Jeśli jest choć niewielka szansa, że filmy, które robimy otworzą komuś oczy, zmuszą do przemyśleń, zmieniają coś w nas na lepsze, to znaczy, że było warto. Przede wszystkim jest to opowieść o ludziach, o niepamięci, o tym co człowiek drugiemu człowiekowi jest w stanie zrobić i jak rodzi się nienawiść. Przyglądamy się bohaterom w sytuacjach wręcz ekstremalnych. A miłość i nienawiść dzieł jeden krok.

– W Suwałkach jest Twoja najbliższa rodzina. Jak udaje Ci się utrzymać z nią kontakt? Czy myślisz o udziale w filmie nagrywanym w Suwałkach?

– Normalnie. Wbrew pozorom nie jest to drugi koniec świata. (śmiech) Rodzice od zawsze mnie wspierali. Staram się przyjeżdżać, kiedy tylko mogę, ale niestety z czasem jest ciężko. Ostatni rok był bardzo intensywny. Musiałam połączyć plan filmowy z próbami i spektaklami w dwóch teatrach. Ale udało się. Bardzo doceniam powrót do domu i te momenty odizolowania się od mojej codzienności, to świetna okazja na oczyszczenie głowy i złapanie głębokiego oddechu. Jeśli chodzi o plan filmowy w Suwałkach, nie dostałam jeszcze takiej propozycji. Ale byłoby niezwykle miło nakręcić coś w rodzinnych stronach.

– Dziękujemy za rozmowę



Michalina z ojcem Arturem Łabaczem w październiku 2016 r.

ZAPROSZENIA SUWAŃSKIE

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ,

ul. Emilii Plater 33A zaprasza do:

- zwiedzania wystawy zorganizowanej z okazji Roku Lema. Projekt „LEM” składa się z wystawy planszowej pt. „LEM”. Promuje ona dzieła Mistrza poprzez prace współczesnych artystów, którzy specjalnie dla potrzeb tego projektu zinterpretowali plastycznie dziesięć książek Lema. Część ekspozycji stanowią wybrane kultowe grafiki Daniela Mroza, który przez lata współpracował z pisarzem, tworząc charakterystyczny czarno-biały kanon lemovskich postaci. Dodatkowo grafiki opatrzone są kodami QR z linkami do audiobooków z wybranymi fragmentami powieści Lema, które można odsłuchać podczas oglądania wystawy;



- do udziału w akcji „Mała książka – wielki człowiek” – przyjdź z dzieckiem (3-6 lat) do biblioteki i odbierz Wyprawkę Czytelniczą w ramach projektu „Mała książka – wielki człowiek”. Dzieci znajdą książkę oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Bezpłatne wyprawki można otrzymać w wypożyczalni Oddziału

dla Dzieci (ul. E. Plater 33A), w Filii nr 1 (ul. Szpitalna 60), w Filii nr 2 (ul. Klonowa 41) oraz w Filii nr 3 (ul. Północna 26);

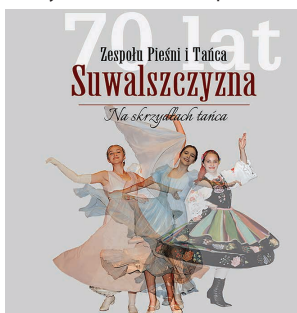


- wspólnie z Cinema Lumiere w Suwałkach do udziału w akcji „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzysz film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina. Kupon „Przeczytaj i obejrzyj” upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D i 3D (w cenie 18 zł). Filmy objęte akcją: „Diuna”, i „Pszczółka Maja: Mały wielki skarb”.

SUWAŃSKI OŚRODEK KULTURY zaprasza na:

- Środy Seniora – spektakl „W hołdzie św. Janowi Pawłowi II” – 27.10, godz. 17, Sala im. A. Wajdy, ul. Jana Pawła II 5, wstęp wolny. Na scenie zaprezentują się połączone siły trzech grup artystycznych: Grupa Teatralna Uniwersalni, Zespół Wokalny Złota Jesień i Zespół Taneczny Srebrne Pierwiosnki;

- spotkanie Suwańskiego Fan Clubu Bluesa – 28.10, godz. 19, kawiarnia artystyczna, ul. Noniewiczza 71, wstęp wolny, rezerwacja miejsc tel. 87 566 42 11. Podczas spotkania przedstawiona zostanie historia zespołu Night Come w formie prezentacji multimedialnej, jednego z najbardziej znanych suwańskich zespołów blues-rockowych;



- Jubileusz 70-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Suwańszczyzna” – 29.10, godz. 19, bilety 30 zł w kasie SOK. ZPiT „Suwańszczyzna” to jeden z najstarszych zespołów folklorystycznych w Polsce. Z powodzeniem rekonstruuje suwańskie tradycje taneczne, animuje lokalną społeczność, koncertuje w kraju i za granicą, udanie promując lokalne dziedzictwo kulturowe, tradycje Suwałk i regionu;

- Muzyczne Zaduszki – 30.10, godz. 19, Sala im. A. Wajdy, ul. Jana Pawła II 5, wstęp wolny, wejściówki dostępne w kasie SOK. Nastrojowe ballady, melancholijne i liryczne teksty, a w tle wspomnienia o bliskich



i przyjaciół, którzy odeszli. W nastrój listopadowej zadumy i refleksji muzycznie wprowadzą goście Wiesława Jarmoca: Agata Gulbierz, Milena Łukasiewicz-Miszkiel, Krzysztof Masłowski i Wiesław Jarmoc Band.

MUZEUM OKRĘGOWE, ul. T. Kościuszki 81 zaprasza:

- do zwiedzania wystaw od wtorku do piątku w godz. 8-16, w sobotę i niedzielę w godz. 9-17. Obowiązuje reżim sanitarny.

AUGUSTOWSKO-SUWAŃSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

i MUZEUM OKRĘGOWE zapraszają na:

- spotkanie z cyklu „Działo się w Suwałkach...”. Gościem spotkania będzie Marcin Halicki – z zawodu pedagog, z pasji regionalista, animator kultury, działacz społeczny i miłośnik Suwańszczyzny. Miejsce spotkania Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 31 – 27.10, godz. 17.

BLACK PUB KOMIN, ul. E. Plater 1, zaprasza na:

- koncert dwóch zespołów: „Dary Lasu” (rock alternatywny) i „Kundli” (punk rock reggae) – 29.10 (piątek), godz. 20.30. Bilety 15 zł;
- „Halloween party” – straszliwą imprezę halloweenową – 30.10, godz. 20. Za upiorny klimat będą odpowiadali wasi ulubieni panowie: Dj-Tonn, Dj-Sheriff. Startujemy: 20. Wstęp: do 22 – 10 zł, a po 22 – 20 zł.
- granie Dj Kodobeast & Dj Słoma – 31.10, godz. 20-3, wejściówka – 15 zł.



RESTAURACJA ROZMARINO, ul. T. Kościuszki 75, zaprasza na:



- Zaduszki w hołdzie zmarłym bardom „Piotr Bakal i przyjaciele” – 29.10, godz. 19. Bilety 40 zł. Informacje tel. 87 566 67 77. Piotr Bakal (na zdjęciu) – legendarna postać polskiej sceny bardów (poeta, autor, kompozytor, dziennikarz, piosenkarz) zaprezentuje program złożony z utworów sławnych postaci francuskiej piosenki: Georges Brassens, Jacques Brel, Joe Dassin, Yves Montand, Georges Moustaki, Charles Aznavour, Charles Trenet. P. Bakal przypomni ich najślawniejsze utwory w wersjach oryginalnych lub w polskich tłumaczeniach. Obok piosenek francuskich, zabrzmiały piosenki bardów takich jak: Bułat Okudźawa, Leonard Cohen, Pete Seeger i Andrzej Brzeski. Obok P. Bakala wystąpią znakomici muzycy: Miron Łączyński i Rafał Grzaka.

W KINIE CINEMA LUMIERE

Centrum Handlowe Plaza Suwałki, ul. J. Dwernickiego 15, lok. 301.
zaprasza na filmy:

- do 28 października – „Ainbo – Strażniczka Amazonii” (animowany/przygodowy), „Wesele” (dramat), „Venom 2: Carnage” (akcji/s-f, fantasy), „Diuna” (akcji/s-f), „Furioza” (sensacyjny);
- od 29 października – „Rodzina Addamsów” (komedia animowana), „Ostatniej nocy w Soho” (horror), „Poroże” (horror), „Cenzor” (horror), „Ty jesteś następna” (horror);
- 29-30 października – Horrorowa Noc Filmowa – „Cenzor” i „Ty jesteś następna”, godz. 21. Cena biletów 34 zł za dwa filmy.
- 5 listopada – „To musi być miłość” (komedia romantyczna), „Eternals” (akcji/s-f), „Wszystkie nasze strachy” (dramat);
- od 6 listopada – „Pszczółka Maja: Mały wielki skarb” (animowany/przygodowy);
- 9 listopada – „Śmierć Zygielbojma” (dramat) – film wyświetlany w CYKLU KINO KONESERA.



WYDARZENIA SPORTOWE

MARIA ANDREJCZYK NAGRODZONA



Fot. FB Maria Andrejczyk

Wicemistrzyni olimpijska w rzucie oszczepem Maria Andrejczyk zajęła drugie miejsce w „Złotych Kółkach” – najważniejszym plebiscycie w polskiej lekkoatletyce. Zawodniczka LUKS Hańcza Suwałki nagrodę odebrała w czasie Gali w Reducie Banku Polskiego w Warszawie. „Złote Kolce” wśród kobiet wygrała mistrzyni olimpijska Anita Włodarczyk, a wśród mężczyzn mistrz olimpijski Wojciech Nowicki.

To nie jedyna nagroda, którą otrzymała M. Andrejczyk w ostatnich dniach. Wicemistrzyni olimpijska otrzymała specjalną nagrodę podczas europejskiej gali

Golden Tracks, która odbyła się w szwajcarskiej Lozannie. Zawodniczkę LUKS Hańcza Suwałki doceniono za przekazanie trofeum z Tokio na cel charytatywny.

ŚLEPSK MAŁOW W PLUS LIDZIE

Porażką 0:3 (28:30, 21:25, 26:28) zakończył się mecz Ślepska Małow Suwałki z Indykpol AZS Olsztyn rozegrany w Suwałki Arenie. Nie był to dobry mecz w wykonaniu siatkarki suwalskiej drużyny. Ślepsk Małow ze zdobytymi 3 pkt zajmuje dziesiątą lokatę w tabeli. Mecz czwartej kolejki suwalski zespół rozegrał w poniedziałek (25 października) w Lubinie z Cuprum, już po oddaniu do druku „Dwutygodnika Suwalskiego”. Jego wynik podamy na stronie internetowej: www.dwutygodniksuwalski.pl A już w najbliższą sobotę (30 października) oczywiście o godz. 20:30 w Suwałkach Ślepsk Małow zagra z Cerrad Enea Czarni Radom. Ciekawe, że w tym sezonie mecze suwalskiej drużyny są najczęściej rozgrywane późno wieczorem. Nie jest to najlepszy termin dla kibiców.

RUSZA BADMINTONOWA EKSTRAKLASA

30 października badmintoniści SKB Litpol-Malow Suwałki rozegrają pierwsze mecze w nowym sezonie ekstraklasy. W Suwałkach o godz. 10 zmierzą się z Plesbad Pszczyna, a o godz. 17 z OSSM-SMS Białystok. Skład SKB Litpol-Malow na sezon 2021-2022: Kamila Augustyn, Monika Bieńkowska, Danił Bosniuk, Robert Cybulski, Emil Holst, Anastazja Chomicz, Nadia Kostuczyk, Michał Łogosz, Łukasz Moreń, Oliwia Niedźwiedzka, Michał Sobolewski, Adam Szolc, Karolina Szubert, Przemysław Szydłowski, Mateusz Świerczyński, Uliana Wolska.



Badmintoniści SKB Litpol-Malow Suwałki w poprzednich rozgrywkach ekstraklasy zajęli drugie miejsce. W finałowym turnieju rozgrywanym w maju w Józefostawie przegrali 3:4 z UKS Hubal Białystok

Fot. SKB Litpol Malow

W nowych rozgrywkach ekstraklasy zagra 12 zespołów. Druga kolejka ekstraklasy jest zaplanowana na 27-28 listopada. Pozostałe mecze będą rozegrane w przyszłym roku. Finał zaplanowano na 7-8 maja 2022 r.

WIGRY PUNKTUJĄ

Remisem 1:1 zakończył się drugoligowy mecz Wigier z Motorem rozegrany w Lublinie. Gola dla Wigier strzelił Kacper Michalski w 19 min., a rywale wyrównali w doliczonym czasie gry w 94 min. po strzale Krzysztofa Ropskiego. W kolejnym meczu rozegranym w Suwałkach Wigry wygra-

ły 2:1 z GKS Bełchatów. Gole dla Wigier strzelili: Mariusz Rybicki strzałem spoza pola karnego w 20 min. i Robert Bartczak w 87 min. Dla rywala gola w 66 min. w zamieszaniu podbramkowym strzelił Martin Klabnik. Szczególnie cieszy gol zdobyty przez R. Bartczaka, który niedawno powrócił do gry po dłuższej przerwie. A w tym spotkaniu zaledwie pięć minut po wejściu na boisko umiejętnie wykorzystał dośrodkowanie Elso Brito i strzałem głową zdobył gola. W 14 meczach Wigry zdobyły 21 pkt i zajmują 7 miejsce w tabeli II ligi. Tyle samo punktów co Wigry zdobył Lech II Poznań, z którym suwalski zespół zmierzy się w najbliższej kolejce – 30 października (sobota) na wyjeździe.

POROZUMIENIE DLA SIATKÓWKI

14 października podpisano porozumienie mające na celu rozwój piłki siatkowej w Suwałkach. Sygnatariuszami dokumentu byli Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk oraz przedstawiciele: Miejskiego Klubu Sportowego Ślepsk Małow Suwałki Sp. z o.o., Suwalskiego Uczniowskiego Klubu Sportowego Siatkówki, a także Miejskiego Klubu Sportowego Ślepsk Małow Suwałki. Celem porozumienia jest przede wszystkim zachęcenie młodzieży do uprawiania sportu. Utworzona zostanie drużyna z SUKSS Ślepsk Małow Suwałki, która w przyszłości ma być zapleczem zawodników dla suwalskiego plusligowca. Strony będą też organizować rozgrywki tej drużyny w hali Suwałki Arena, przed meczami Plus Ligi, a także współpracować przy organizacji tych meczów.

SUKCESY W PUCHARZE ŚWIATA

Z powodzeniem startowali zawodnicy sekcji modelarskiej suwalskiego OSiR-u w zawodach Pucharu Świata modeli swobodnie latających rozegranych w Kietrze koło Raciborza. Suwalczanin Stanisław Skibicki wygrał jedną z rund w rywalizacji seniorów, a w drugiej rundzie zajął czwartą lokatę. W kategorii juniorów Filip Rudziński w jednej z rund zajął drugie miejsce, a w drugiej uplasował się na trzecim. Natomiast Oliwia Danilewicz zajęła czwartą lokatę w jednej z rund. W dwóch rundach Pucharu Świata rywalizowało 120 czołowych zawodników z 18 państw.

MEDAL BOKSERA

Michał Suchwałko z suwalskiego OSiR wywalczył brązowy medal na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski kobiet i mężczyzn do lat 23 w boksie rozegranych w Wałczu. To pierwszy, historyczny medal w tej grupie wiekowej mężczyzn dla sekcji OSiR-u. M. Suchwałko w walce ćwierćfinałowej pokonał 5:0 zawodnika z Konina, zaś w półfinale uległ najlepszemu polskiemu bokserowi w wadze ciężkiej – Mateuszowi Bereżnickiemu ze Szczecina. W Wałczu sekcję bokserską suwalskiego OSiR reprezentowali jeszcze: Julia Łapińska i Paweł Naruszewicz, którzy odpadli w ćwierćfinale.



Od prawej Michał Suchwałko z trenerem Pawłem Pasiakiem

Fot. OSiR

SREBRNY NATAN OŁOWNIUK

Dwa srebrne medale wywalczył Natan Ołowniuk, zawodnik Suwalskiego Klubu Taekwondo Huzar na Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Olecku. Zdobył on medale w konkurencji poomsae i kyorugi. N. Ołowniuk jest aktualnym wicemistrzem Pucharu Polski układów formalnych poomsae oraz brązowym medalistą Mistrzostw Polski.

SUWAŃSKI BIEG NIEPODLEGŁOŚCI

Trwają zapisy do udziału w Suwalskim Biegu Niepodległości organizowanym przez suwalski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W Święto Niepodległości rozegrane zostaną dwa biegi. Start do Biegu Patriotów nastąpi 11 listopada o godz. 13 spod pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego. Biegacze będą rywalizować na dystansie 5 km. Młodszych biegaczy oraz rodziny OSiR zaprasza natomiast do wzięcia udziału w Biegu Małych Patriotów. Zapisy za pośrednictwem strony: elektronicznezapisy.pl

SUWAŁCZANIN OD CYBERBEZPIECZEŃSTWA

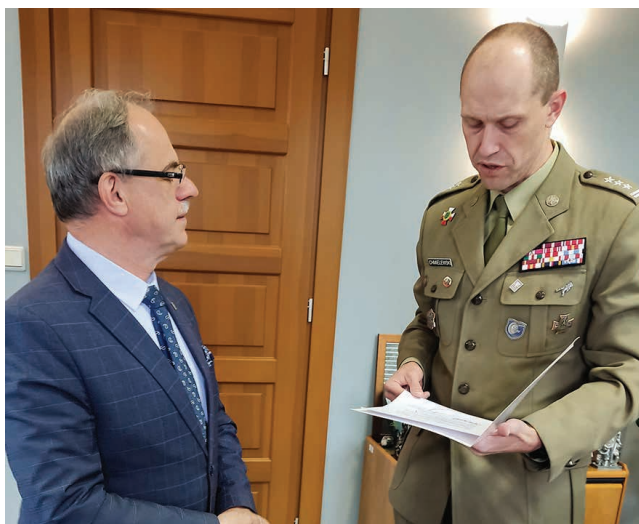
Jednym z najważniejszych ludzi od cyberbezpieczeństwa jest suwałczanin płk dr inż. Mariusz Chmielewski, absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Kopernickiej w Suwałkach. Od ponad roku jest zastępcą dyrektora – Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni. M. Chmielewski znalazł chwilę by odpowiedzieć na kilka pytań „DwuTygodnika Suwałskiego”.

– Skąd zainteresowania cybernetyką u absolwenta suwałskiego I LO?

– Jestem dumnym absolwentem I LO. Kończąc je w 1998 r. i rozpoczynając swoją przygodę z Wojskową Akademią Techniczną. Studia na Wydziale Cybernetyki były moim marzeniem. Były owiane bardzo często mgłą niewiedzy, tajemnicy i wysoko oceniane. Od wielu lat śledzę postępy i sukcesy uczniów (również mojego I LO) i zawsze szkoła kształciła na wysokim poziomie, a zdolni i ambitni ludzie osiągały wysokie wyniki w nauce oraz zdobywali wiele nagród, szczególnie w dziedzinach ścisłych.

– Zaangażował się Pan w tworzenie klas cybernetycznych w szkołach?

– Moje zaangażowanie w propagowanie programu Cyber.Mil z klasą bezpośrednio wynika z doświadczeń dydaktycznych, zainteresowań naukowych oraz zajmowanych stanowisk służbowych, związanych z perspektywami rozwoju Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni, a w przyszłości Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni. Zgodnie z założeniami projektu, licea o profilowanym, ugruntowanym poziomie kształcenia, wspierane przez władze samorządowe, które aktywnie wspomogą finansowo kształcenie młodzieży w zakresie cyber, miały szansę dostać się do programu. Nadrzędnym celem rekrutacji szkół, było przede wszystkim wytypowanie bardzo dobrych szkół średnich, gwarantujących solidną podbudowę przedmiotów ścisłych, organizujących szkolenie wojskowe, ale również propagujących studia wojskowe. Nieodłącznym elementem procesu oceny szkół w programie była współpraca z uczelniami wyższymi występującymi w roli opiekunów naukowych procesu dy-



Przy okazji wizyty w rodzinnym mieście płk dr inż. Mariusz Chmielewski spotkał się z Czesławem Renkiewiczem, prezydentem Suwałk

daktycznego oraz Regionalnych Centrów Informatyki, czyli jednostek podległych NCBC oferujących wsparcie merytoryczne występujących jako instytucje mentorskie, odpowiedzialne za praktyczne aspekty informatyki.

– W Polsce powstało 16 takich klas, a jedna z nich w suwałskim I LO.

– Co do trudności podjęcia decyzji – zasady konkursu były tak skonstruowane, że największe szanse miały szkoły średnie, które mają ugruntowaną pozycję i ofertę dydaktyczną oraz chcą współpracować z resortem obrony narodowej, widząc wartość dodaną w kształceniu na potrzeby bezpieczeństwa narodowego. Ważnym argumentem były również umiejętności organizacji procesu dydaktycznego wspartego przez administrację samorządową i współpracę z wyższymi uczelniami wojskowymi. Może współpraca I LO z Wydziałem Cybernetyki WAT pozwalała łatwiej podjąć decyzję w kierunku uczestnictwa w programie. Podejrzewam, że to ocena parametryczna, plus bardzo pozytywna opinia uczniów o liceum były dla komisji decydującym argumentem.

– Jaka przyszłość przed absolwentami suwałskiej klasy cybernetycznej?

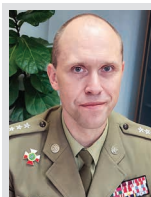
– Myślę że najważniejsze jest przedstawienie tematyki, z którą będą się spotykać na studiach zarówno wojskowych, jak i cywilnych, tak

dzić studia z zakresu cyber w wielu specjalizowanych uczelniach, w tym Akademii Marynarki Wojennej, a już niedługo Akademii Wojsk Lądowych. Istotnym i kluczowym elementem przygotowania młodych ludzi do studiowania cyberbezpieczeństwa jest zaznajomienie uczniów z ramami wiedzy potrzebnej do realizacji zadań, ale również pokazanie jakie cechy charakteru i podejście do służby, gwarantują sukces zdobywania wiedzy i kolejnych „szlifów” wojskowych.

– Takie wykształcenie zapewni chyba dobrze płatną pracę.

– Wybór cyberbezpieczeństwa jako dziedziny nauki i rozwoju zawodowego tylko z powodów finansowych, moim zdaniem nigdy nie da pełni satysfakcji z tego co się robi, chociaż niewątpliwie pomaga. Stąd postrzeganie informatyki jako narzędzia rozwiązywania codziennych problemów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii... w bezpieczeństwie, medycynie, finansach, prowadzeniu przedsiębiorstw daje o wiele więcej satysfakcji. Właśnie pasja jest gwarantem skuteczności procesu rekrutacji, kształcenia, a w konsekwencji ukończenia uczelni wojskowej i dalszej służby w jednostkach podległych lub w samym Centrum NCBC. Chcę jednocześnie zaznaczyć, iż budowanie krajowego cyberbezpieczeństwa nie musi być realizowane tylko poprzez służbę wojskową. Program może być również postrzegany jako budowanie kompetencji kadr, które trafią do służb specjalnych i innych resortów ale również do firm technologicznych.

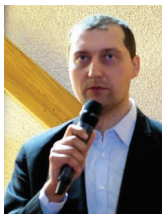
– Dziękuję za rozmowę.



Przed rokiem decyzją Ministra Obrony Narodowej płk dr inż. Mariusz Chmielewski, pełniący do 1.10.2020 r. funkcję zastępcy dziekana Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej, został wyznaczony na stanowisko służbowe zastępcy dyrektora Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni. Podczas pracy w WAT wspierał on kreowanie kierunków kształcenia i badań z zakresu cyberbezpieczeństwa i informatyki w resorcie obrony narodowej. Był mentorem technologicznym i naukowym wielu zespołów pracowników i studentów w konkursach technologicznych ImagineCup, Cyber 9/12 oraz hackatonów. Realizował prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie modelowania pola walki, symulacji komputerowej, wspomagania dowodzenia, diagnostyki medycznej i telemedycyny. Za swoją pracę otrzymał wiele nagród przyznanych za osiągnięcia naukowe i wynalazcze na arenie międzynarodowej w dziedzinie biomedycyny i wspomagania dowodzenia.

>> PERUN NA UCZELNI

PERUN – bezzałogowy, bojowy pojazd terenowy zaprezentowano w Państwowej Uczelni Zawodowej w Suwałkach. Jego współtwórcą jest dr inż. Marek Nowakowski (na zdjęciu), wykładowca PUZ w Suwałkach i dyrektor Departamentu Technicznego firmy STEKOP. Pojazd m.in. pozwala na zminimalizowanie ryzyka dla własnych żołnierzy i uciążliwej służby, chroni zdrowie i życie żołnierzy – tam, gdzie może zginąć człowiek, lepiej niech zginie maszyna, a na stanowisku obserwacyjnym w dzień i w nocy więcej „widzi” niż żołnierz z lornetką i szybciej przekaże informacje o celach dla dowódcy. Pojazd jest robotem, który informuje dowódców o sytuacji na przedpolu, w tym o wykrytych celach w czasie rzeczywistym, a w razie potrzeby może zniszczyć wskazane cele. Robot może odciążyć żołnierzy w transporcie wyposażenia, zapasów materiałowych i ciężkiego uzbrojenia, a także ewakuacji rannych.



Pokaz umiejętności PERUN-a wywołał duże zainteresowanie wśród studentów i uczniów suwalskich szkół średnich

Autonomiczny pojazd kołowy z modułem uzbrojenia do zadań rozpoznawczych i bojowych jest realizowany przez konsorcjum w skład którego wchodzi: Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S.A., Wojskowa Akademia Techniczna oraz STEKOP SA. Projekt pod roboczą nazwą PERUN jest dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu badań naukowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

>> ZWYCZAJE POGRZEBOWE

O zwyczajach pogrzebowych różnych wyznań w budynku suwalskiej Resursy opowiadali: dr Krzysztof Snarski z suwalskiego Muzeum Okręgowego, Anetta Ejdulis, Piotr Kuczek, pastor Dawid Banach – proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Suwałkach, Janusz Jewdokimow – prezes Naczelnej Rady Staroobrzędowców w Polsce oraz ks. Michał Fiedziukiewicz – proboszcz parafii prawosławnej. To spotkanie było częścią jubileuszowych obchodów „180 lat kościoła ewangelickiego – dom wielu kultur i tradycji Suwalszczyzny”.



Z tej też okazji 23 października sprzątno suwalskie cmentarze siedmiu wyznań przy ul. Zarzeczce oraz w restauracji Warka przy ul. Chłodnej odbył się koncert gitarowy w wykonaniu Janka Pentza i Kacpra Skrodzkiego.

Suwalski kościół ewangelicko-augsburski Świętej Trójcy przy ul. T. Kościuszki został zaprojektowany przez Wacława Ritschela, wzniesiono go w latach 1839-1841. Wewnątrz zachowane są typowe dla kościołów ewangelickich: ołtarz ambonowy oraz konstrukcja z drewnianych słupów podtrzymujących emporę.

Na przełomie XVIII i XIX wieku miał miejsce rozwój osadnictwa ewangelickiego na terenie Suwalszczyzny. Obecnie kościół w Suwałkach jest jedyną czynną, historyczną świątynią ewangelicką na terenie województwa podlaskiego.



W związku ze zbliżającym się dniem **Wszystkich Świętych**, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Spółka z o.o. informuje, że w dniach **31.10.2021 r. – 2.11.2021 r.** zostaną uruchomione **specjalne linie komunikacji miejskiej**, obsługujące cmentarze zlokalizowane na terenie miasta Suwałki:

DATA	LINIA	TRASA	GODZINY KURSOWANIA
31.10.2021 r. i 02.11.2021 r.	Linia CR (Cmentarz Komunalny przy ul. Reja)	Trasa: 1 Maja, Waryńskiego, Noniewicza, Dwernickiego, Kolejowa, Świerkowa, Pułaskiego, Kowalskiego, Reja (cmentarz komunalny); Powrót: Reja (cmentarz komunalny), Kowalskiego, Pułaskiego, Świerkowa, Kolejowa, Dwernickiego, Noniewicza, Wigierska, 1 Maja;	9.00-18.00 (średnio co godzinę)
	Linia CB (Cmentarz Parafialny ul. Bakalarzewska)	Trasa: Północna, Kolejowa, Świerkowa, Nowomiejska, Pułaskiego, Kowalskiego, Reja, Kościuszki, Mickiewicza, Filipowska, Grunwaldzka; Powrót: Grunwaldzka, Filipowska, Mickiewicza, Noniewicza, Narutowicza, Reja, Kowalskiego, Pułaskiego, Świerkowa, Kolejowa, Północna.	9.30-18.40 (średnio co godzinę)
01.11.2021 r.	Linia CR (Cmentarz Komunalny przy ul. Reja)	Trasa: 1 Maja, Waryńskiego, Noniewicza, Dwernickiego, Kolejowa, Świerkowa, Pułaskiego, Kowalskiego, Reja (cmentarz komunalny); Powrót: Reja (cmentarz komunalny), Kowalskiego, Pułaskiego, Świerkowa, Kolejowa, Dwernickiego, Noniewicza, Wigierska, 1 Maja;	9.00-18.10 (średnio co 40 minut)
	Linia CB (Cmentarz Parafialny ul. Bakalarzewska)	Trasa: Północna, Kolejowa, Świerkowa, Nowomiejska, Pułaskiego, Kowalskiego, Reja, Kościuszki, Mickiewicza, Filipowska, Grunwaldzka; Powrót: Grunwaldzka, Filipowska, Mickiewicza, Noniewicza, Narutowicza, Reja, Kowalskiego, Pułaskiego, Świerkowa, Kolejowa, Północna;	9.00-18.40 (średnio co 30 minut)
	Linia CBR (Łącząca Cmentarz Parafialny ul. Bakalarzewska z Cmentarzem Komunalnym przy ul. Reja)	Trasa: Grunwaldzka, Filipowska, Mickiewicza, Kościuszki, Reja (cmentarz komunalny); Powrót: Reja (cmentarz komunalny), Kościuszki, Mickiewicza, Filipowska, Grunwaldzka;	9.00-17.21 (średnio co godzinę)

UWAGA: W dniu 1 listopada przejazd liniami specjalnymi do cmentarzy przy ul. Reja i Bakalarzewskiej jest bezpłatny!

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie badań wykonanych przez laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (sprawozdanie z dnia 01.10.2021 r., informuje, że jakość i skład wody dostarczanej odbiorcom przez PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.

W załączeniu;

- Ocena jakości wody

266/2021

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W SUWAŁKACH
16-400 Suwałki, ul. Utrata 9A
tel. (87) 565 28 60, fax (87) 565 28 61

Suwałki, dnia 11.10.2021 r.

Znak: HK.9020.KW.27.5.2021

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
w Suwałkach
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. gen. W. Sikorskiego 14
16-400 Suwałki

O c e n a

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach działając na podstawie § 3, § 4, § 5, § 6, § 20.1, § 21, § 22, Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych wody pobranej 14.09.2021 r. w ramach kontroli wewnętrznej (zakres: monitoring parametrów grupy B),

z wodociągu Suwałki

opisanych w sprawozdaniach: Nr SWZ.9051.656.2021 z dnia 01.10.2021 r.,
Nr LPW.9051.443.2021.3149.665 z dnia 01.10.2021 r., Nr LPW.9051.443.2021.3152.666
z dnia 01.10.2021 r., Nr LPW.9051.443.2021.3153.667 z dnia 01.10.2021 r.

s t w i e r d z a przydatność wody do spożycia.

Powyższa ocena obowiązuje do następnego badania laboratoryjnego wody.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W SUWAŁKACH
mgr Elżbieta Bosak

Do wiadomości:

1. Prezydent Miasta Suwałk, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki.

OBWIESZCZENIE

Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 18 października 2021 roku

Prezydent Miasta Suwałk działając na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), w związku z art. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.) oraz art. 23 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363 ze zm.) zawiadamia, że w dniu 15 października 2021 roku zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia odszkodowania za nieruchomość, położoną w Suwałkach, obręb nr 0005, oznaczoną działką nr geodezyjny 10004/1 o powierzchni 0,0046 ha, która została objęta decyzją Prezydenta Miasta Suwałk nr 5/2021 sygn. AGP.6740.282.2021.SZ z dnia 11 października 2021 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie ulic: Zacisze, Władysława Stanisława Reymonta i Wawrzyńca Gałaja wraz z budową i przebudową uzbrojenia technicznego w Suwałkach.

Niniejsze obwieszczenie podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, w „Dwutygodniku Suwałskim” oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suwałkach w dniach od **18 października 2021 r. do dnia 02 listopada 2021 r.** 267/2021

DWUTYGODNIK SUWAŁSKI

Wydawca: Biblioteka Publiczna im. Marii

Konopnickiej w Suwałkach, ul. Emilii Plater 33A,

e-mail: kontakt@dwutygodniksuwalski.pl, www.dwutygodniksuwalski.pl
znajdziesz nas również na Facebooku: Dwutygodnik Suwałki, tel. 87 566-28-25.

Redaktor naczelny Jarosław Filipowicz.

Druk: Drukarnia „HELIOS” S.C., ul. Lipowa 41A, 16-400 Suwałki. Nakład: 5 000 egzemplarzy. Wydawca zastrzega sobie prawo do skracania tekstów oraz zmiany tytułów.

Tekstów niezamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń wydawca nie ponosi odpowiedzialności.

Wyrazy szczerzego współczucia

Pani Marii Jolancie Lauryn

z powodu tragicznej śmierci

BRATA

Łukasza Tyczkowskiego

donatora Zespołu Suwałskie Starszaki

składają

Członkowie Stowarzyszenia Suwałskie Starszaki

272/2021

Ogłoszenie Prezydenta Miasta Suwałk

Prezydent Miasta Suwałk informuje, że zobowiązany jest przekazać do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego informacje dotyczące ilości planowanego arealu uprawy maku i konopi włókniстых na terenie Gminy Miasto Suwałki w 2022 roku. Powyższe dane posłużą do przygotowania uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego, w której zostanie zatwierdzona ogólna powierzchnia przeznaczona pod uprawę maku i konopi włókniowych oraz przedstawiona rejonizacja tych upraw, w związku z tym prosi się osoby zainteresowane uprawą maku niskomorfijnowego i konopi włókniowych w 2022 roku, o zgłoszenie na piśmie ilości planowanej powierzchni uprawy, w terminie do dnia 30 listopada 2021 r.

Brak zgłoszenia powierzchni planowanej uprawy maku i konopi będzie skutkować odmową wydania zezwolenia na uprawę z uwagi na brak ujęcia jej w wykazie ogłoszonym przez Marszałka Województwa Podlaskiego.

265/2021

MASZ PROBLEM Z ALKOHOLEM? CHCESZ PRZESTAĆ PIĆ?

**ANONIMOWI ALKOHOLICY CZEKAJĄ
WYKAZ MITINGÓW GRUP AA INTERGRUPY
„POJEZIERZE”
infolinia: 801 033 242**

SUWAŁKI:

- „Zgoda”, ul. Szpitalna 77, poniedziałek, czwartek, godz. 18.15;
- „Bratek”, ul. Kościuszki 71A, wtorek, piątek, godz. 18.00;
- „Opoka”, ul. Woj. Polskiego 36, środa, godz. 18.00 – spotkania odbywają się na plebanii przy parafii Piotra i Pawła;
- „Dąb”, ul. Szpitalna 62, środa, piątek, godz. 18.15, niedziele i święta, godz. 16.00 – spotkania odwołane do zakończenia pandemii;
- „Krok pierwszy”, ul. Kościuszki 71A, sobota, godz. 14.00;

AGUSTÓW:

- „Nie Ma Mocnych”, ul. Ks. Skorupki 6, wtorek, godz. 18.00;
- „Maj”, ul. Ks. Skorupki 6, niedziela, godz. 17.00;

SEJNY:

- „Tur”, ul. Wileńska 10, sobota, godz. 18.00;

FILIPÓW:

- „Przebudzenie”, ul. Wólczńska 4, środa, godz. 18.00;

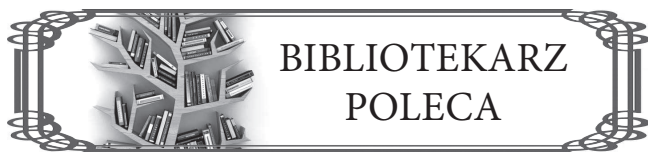
PUNSK:

- „Nadzieja”, ul. Szkolna 26, czwartek: lato – godz. 20.00; zima – 19.00;

LIPSK:

- „Odnowa”, ul. Kościelna 30, niedziela, godz. 18.00.

166/2021



„TAJEMNICA DOMU HELCŁÓW” MARYLA SZYMICZKOWA

Pod nazwiskiem Szymczkowskiej kryje się pisarz i poeta Jacek Dehnel oraz tłumacz i historyk Piotr Tarczyński. To pierwsza rzecz, która zachęciła mnie do lektury. Bardzo cenię pierwszego autora za jego prozę. Po drugie, na okładce „Tajemnicy domu Helcłów” wypowiedział się niedawny gość Biblioteki Publicznej Michał Rusinek. Oto jak ocenił ten retro kryminał: „Nie jestem pewien, co tu jest dla czegoś: czy XIX-wieczny Kraków dla misternej i zabawnej intrygi kryminalnej, czy też owa intryga dla arcyszczegółowo odтворzonego XIX-wiecznego Krakowa i jego socjety. Jestem natomiast pewien, że to pyszna lektura.” I to właściwie mogłaby być cała recenzja. Autorzy z pewnością dokonali dokładnych prac badawczych, poszukiwali w ówczesnych czasopiśmie. Widać wyraźnie oddanie klimatu końca XIX w. dawnej stolicy Polski.

Główną bohaterką jest profesorowa Zofia Szczupaczyńska, wścibska jak Jane Marple oraz pełna koftunierii i tupetu jak Aniela Dulaska. Okazuje się, że jej cechy i częste czytanie kryminałów, ułatwi jej rozwikłanie owej tajemnicy.

Uczta dla miłośników klasycznych kryminałów, dobrego humoru oraz Krakowa!

Kamila Sońnicka



>> BIBLIOTEKA PRZYPOMINA

Na suwalskim placu Marii Konopnickiej do połowy listopada prezentowana będzie wystawa „Suwalscy Żydzi – ocalone historie” złożona ze wspomnień i archiwaliów – zdjęć starych Suwałk, czy reklam żydowskich sklepów w przedwojennych gazetach. Wystawę przygotowała suwalska Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej.

Świat naszych żydowskich sąsiadów przestał istnieć wraz z wybuchem II wojny światowej w 1939 r. Znikł gwar i koloryt tamtej epoki. Po wojnie do Suwałk wróciło niewielu z garstki ocalonych Żydów. Wciąż jednak pamiętają ich świadkowie historii – mieszkańcy Suwałk, których relacje rejestruje biblioteczna Pracownia Digitalizacji i Historii Mówionej. Wystawa w drugiej połowie listopada prezentowana będzie w siedzibie Biblioteki przy ul. E. Plater 33A, gdzie potrwa do 8 grudnia, kiedy to przypada 82 rocznica wywózki przez okupantów niemieckich ostatniej grupy żydowskich obywateli naszego miasta.

Wystawa jest zorganizowana w ramach projektu „Nobliści w Suwałkach” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.



>> SPOTKANIE PRZEDSZKOLAKÓW

19 października suwalskie Przedszkole nr 6 odwiedziły przedszkolaki z litewskiego Alytusa w ramach realizacji projektu, w którym biorą udział suwalskie i litewskie przedszkola: INTERREG LIETUVA – POLSKA „Bądź aktywny – bądź zdrowy – II etap”.



Dzieci, miały okazję wspólnie spędzić aktywnie czas podczas: ćwiczeń ruchowych, zawodów sportowych, tańców oraz swobodnej zabawy z rówieśnikami. Atrakcją było również spotkanie z animatorką Animator Happy Children – Suwałki, która umiliła czas wszystkim przedszkolakom. Na zakończenie spotkania dzieci zjadły wspólnie polskie potrawy i skosztowały słodkiej Piniaty.

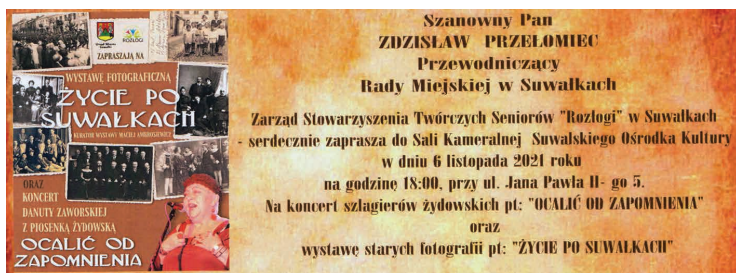
SENIORZY ZAPRASZAJĄ

UNIwersytet TRZECIEGO WIEKU

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Suwałkach zaprasza na spektakl teatralny muzyczno-taneczny „Orędownik miłości i pokoju – w hołdzie św. Janowi Pawłowi II”, który odbędzie się 27 października o godz. 17 w Suwalskim Ośrodku Kultury w Sali im. Andrzeja Wajdy, przy ul. Jana Pawła II 5.

STOWARZYSZENIE „ROZŁOGI”

Stowarzyszenie Twórczych Seniorów „Rozłogi” zaprasza na dwa wydarzenia kulturalne, które odbędą się w Sali Kameralnej Suwalskiego Ośrodka Kultury przy ul. Jana Pawła II 5:



– 5 listopada o godz. 18 rozpocznie się spektakl teatralny „Retusz” według scenariusza Macieja Ambrosiewicza w reżyserii Mirosławy Krymskiej;
– 6 listopada o godz. 18 rozpocznie się koncert szlagierów żydowskich „Ocalić od zapomnienia” oraz będzie można obejrzeć wystawę starych fotografii „Życie po Suwałkach”.

CEL ZBIÓRKI:

Operacja LENKI

w Paley European Institut

Wciąż marzymy tylko o jednym, by nasza córeczka nie musiała poznawać świata z perspektywy wózka inwalidzkiego. **Lenka** urodziła się z chorobą genetyczną, jaką jest dysplazja kręgosłupowo-nasadowa. Uszkodzenie genu COL2A1 spowodowało nieprawidłowe wykształcenie wszystkich stawów Lenki. Choroba ta jest również jednym z wielu rodzajów niskorosłości. Dzięki zbiórce w 2018 roku Lenka została zoperowana przez wybitnego doktora Paley'a. To on dał nadzieję, że nasza córeczka będzie naprawdę sprawną dziewczynką.



Operacja przebiegła według planu, a Lenka ma prawidłowo umieszczone kości udowe w miednicy. Niestety po 3 latach dały o sobie znać kolejne chore stawy. Lenka w czasie poruszania się odczuwa spory ból nóg. Tym razem operacja będzie dotyczyć kolan i stóp. Córeczka obecnie rezygnuje z wielu aktywności ze względu na duży ból. Nie jest w stanie przejść samodzielnie dłuższego dystansu. Pękają nam serca, za każdym razem, gdy patrzymy na jej cierpienie, dlatego prosimy, pomóżcie zebrać nam środki na operację, która w końcu zakończy jej cierpienie!

Rodzice

<https://www.siepomaga.pl/lena-lasota>

271/2021

>> SPOTKANIE W BIBLIOTECIE

W suwalskiej Bibliotece Publicznej im. M. Kopnickiej odbyła się promocja książki „Rodem z Rogajna” i spotkanie z jej autorką – Grażyną Kowalewską. Opowiedziała ona o tym jak książka powstała i co ją zainspirowało do napisania powieści. „Rodem z Rogajna” to druga jej książka. Pierwszą była „Patrząc w niebo”.

Grażyna Kowalewska, urodzona w Rogajnach pow. gołdapski. Píše, maluje i fotografuje. Od dzieciństwa kochała literaturę i wiedziała, że chce być nauczycielem. Marzenie się spełniło. Przytulenie, uśmiech dziecka i ufne spojrzenie mówiło jej,



że jest właściwym człowiekiem na właściwym miejscu

>> SKWER RADIA 5

Odstąpienie skweru imienia Radia 5 odbyło się 15 października przy suwalskiej ulicy Bulwarowej naprzeciwko siedziby rozgłośni. W uroczystości uczestniczyli m. in. Krystyna Zachwatowicz-Wajda, wdowa po sławnym reżyserze Andrzeju Wajdzie, Bronisław Komorowski, były prezydent RP z żoną Anną, przedstawiciele władz Suwałk na czele z Czesławem Renkiewiczem, prezydentem miasta i Zdzisławem Przełomcem, przewodniczącym Rady Miejskiej. Inicjatorką nadania suwalskiemu skwerowi imienia Radia 5 była Maria Jolanta Lauryn z Suwalskiej Rady Seniorów.



Na zdjęciu od lewej: Bronisław Komorowski b. prezydent RP, Zdzisław Przełomec, przewodniczący RM w Suwałkach, Maria Jolanta Lauryn i Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk

7 minut, które może uratować Twój wzrok

Czy wiesz, że **80% przypadków ślepoty można byłoby uniknąć**, gdyby pacjenci z odpowiednim wyprzedzeniem zbadali swoje oczy?

Według szacunków aż 3 miliony osób w Polsce jest zagrożonych ryzykiem poważnych chorób okulistycznych lub już na nie cierpi, a tylko połowa tej grupy ma tego świadomość i regularnie odwiedza okuliste.

Jedyną chorobą, którą można wyleczyć operacyjnie, jest zaćma. Pozostałe schorzenia, czyli: zwyrodnienie plamki związane z wiekiem (AMD), retinopatia cukrzycowa oraz jaskra, nieleczone i w zaawansowanym stadium mogą prowadzić do uszkodzenia wzroku lub całkowitej jego utraty. Dlatego tak ważne jest, aby regularnie sprawdzać swoje oczy, by w odpowiednim momencie móc wykryć postępujące w nich zmiany.

Wspomniane choroby potrafią rozwijać się bezobjawowo, po cichu uszkadzając nasz wzrok.

Każdą z nich można jednak wykryć wcześniej, wykorzystując do tego OPTISKAN, a dokładniej – przesiewową ocenę ryzyka poważnych chorób oczu. W ocenie OPTISKAN korzysta się z nowoczesnych technologii telemedycznych

i „sztucznej inteligencji”, a sama procedura jest krótka, bezinwazyjna i bezbolesna. Jest to szansa wczesnego wykrycia schorzeń oczu już w 7 min.

Schorzenia oczu można powstrzymać, zminimalizować lub wyleczyć, jeśli tylko zdąży się je wykryć na odpowiednio wczesnym etapie rozwoju. Do tego właśnie służy OPTISKAN. Jest to usługa, która może pomóc w uniknięciu poważnych następstw rozwijających się chorób, z utratą wzroku włącznie.

Ocena OPTISKAN jest dostępna w placówkach Vision Express i może być przeprowadzona u każdego Pacjenta powyżej 18. roku życia, a w szczególności zalecana jest osobom, które ukończyły 40. rok życia. Badanie można wykonać w ponad 150 salonach Vision Express na terenie całego kraju. Jego koszt wynosi 99 zł. Od początku projektu ocen przesiewowych zostało przebadanych już ponad 75 000 Pacjentów.

Usługa OPTISKAN jest dostępna w salonie Vision Express w Centrum Handlowym Suwałki Plaza ul. Generała Józefa Dwernickiego 15, 16-400 Suwałki. Skontaktuj się bezpośrednio z naszym Doradcą lub sprawdź na visionexpress.pl.

Ocena przesiewowa ryzyka chorób oczu OPTISKAN dotyczy:

- + jaskry
- + zaćmy
- + AMD
- + retinopatii cukrzycowej

Usługa OPTISKAN to szansa wczesnego wykrycia ryzyka chorób oczu w 7 minut.

Sprawdź, gdzie znajduje się Twój najbliższy Salon. Szczegóły na visionexpress.pl

Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 537 580 706**. Zapraszamy do współpracy!

NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE



Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami

ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki

e-mail: suwalki@wgn.pl www.wgn.pl

268/2021



**SPRZEDAŻ I SERWIS
KOMPUTERY I KASY FISKALNE**



Suwałki, ul. Hamerszmita 9

www.eltechbiur.pl

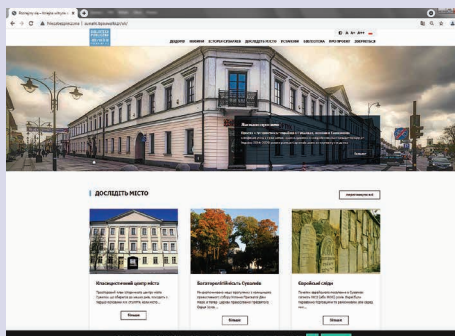
269/2021

POZNAJMY SIĘ...



Polsko-ukraińska strona internetowa **www.suwalki.bpsuwalki.pl** to kolejne działanie w ramach projektu „Poznajmy się – Ukraińcy w Suwałkach, Polacy w Tarnopolu”, realizowanego przez Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej w Suwałkach i Urząd Miasta Tarnopol.

Chcemy, aby Biblioteka była miejscem, gdzie Ukraińcy znajdą informacje, przeczytają książki w swoim języku, czy skorzystają z komputera z ukraińską klawiaturą.



Зустрінемося...



Польсько-український веб-сайт **suwalki.bpsuwalki.pl** – це ще одна акція в рамках проекту «Давайте познайомимось – українці в Сувалках, поляки в Тарнополі», що реалізується Публічною бібліотекою іменем Марії Конопницької у Сувалках та мерії Тарнополя.

Ми хочемо, щоб Бібліотека була місцем, де українці можуть знаходити інформацію, читати книги рідною мовою або користуватися комп'ютером з українською клавіатурою.

Projekt „Poznajmy się – Ukraińcy w Suwałkach, Polacy w Tarnopolu” jest dofinansowany z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Проект „Зустрінемося-українці в Сувалках, поляки в Тарнополі” співфінансується за Програмою транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2014-2020 роки у рамках Європейського Інструменту Сусідства.

PL-BY-UA
2014-2020



Funded by
the European Union

Kredyt Hipoteczny



Oszczędność czasu
analiza ofert 11 banków



Jasna i przejrzysta oferta
0 zł ukrytych kosztów



Oferta dopasowana do
potrzeb i oczekiwań Klienta



Nasze usługi są bezpłatne
0% prowizji



Pomoc w skompletowaniu
dokumentów



Oszacowanie zdolności
kredytowej



Zapraszam:
Mariusz Złotnik Ekspert Finansowy
ul. Utrata 4c, Suwałki



500 31 51 61



biuro@mojepokoje.pl

167/2021